

MAROKO 2004

30.08.2004 – den první

[07:09 – vnitřní terasa hotel de Meknes, probudil jsem se v tom vedru nějak brzo, tak píšu...]

Blíží se konec prázdnin a já se vydávám zase někam za hranice všedních dní. Tentokrát padla volba na Maroko – proč? Touha dobyt Afriku a něco zažít, arabská exotika spojená s tradiční pohostinností a taky Luc – ta když se přidala, Sýrie a podobné byly pro tento rok zapomenuty, tedy nebylo už co řešit, jen se sbalit a vyrazit....

Tedy takhle to začalo:

Původní odjezd byl stanoven na 6:54 z Tišnova rychlíkem do Prahy, ale když Luc přišla s tím, že její nový amant Mírek nás hodí do Prahy autem, plán byl operativně změněn a kolem osmé vyjždíme směr dálnice D1 a letiště Ruzyně. I díky Lucčině lehké časové dezorientaci (spletla čas odletu) jsme dorazili na letiště před dvanáctou hodinou, přičemž odlet byl až 14:45. Tento fakt se nesetkal s přílišným ohlasem především u Mirka, mně to bylo ale celkem jedno, aspoň jsem se mohl v klidu prozkoumat letiště a dát si něco k jídlu. První dojem: je to tu nějaké malé a nic moc k jídlu. Nakonec vítězí restaurace Praha a hovězí vývar za 30 Kč. Kolem půl druhé odbavujeme zavazadla (mají cca 16 kg) a míříme do VIP, tedy bezcelní zóny. Zde už je poněkud větší frmol a i prostory jsou zde poněkud rozmáchanější. Levná Tequila Gold a jezdicí chodníky, to jsou asi tak dva hlavní dojmy. Lehká cestovní nervozita, projít rentgenem a už jen vyčkávat (na boarding time)...přece jenom je to poprvé – jak moje tak i Lucky. Jak je jistě všem známo, vše poprvé je nejlepší.:o) Za značné závisti Luc dostávám místo u okýnka, společně obdivujeme pěkné letušky a zjišťujeme, že je poněkud málo místa na nohy. Následuje nezbytná instruktáž (únikové východy, pásy, kyslíkové přístroje), připejte se prosím...a je to tady...letíme...jupííí....no trochu to hází, jakoby poskakuje, ale jinak musím říct “na poprvé dobrý“. Snad jen počásí se moc nevyvedlo, těšil jsem se na výhled na pohoří Alpy, Pyreneje etc. a místo toho všude bílo.:(Snad až nad Španělskem, kde jsme byli okolo páté, to bylo lepší. Pár skoků, lehkých zhoupnutí a je to za náma...až na silně zalehlé uši a to poskakování, to bylo v pohodě. Některé slabší povahy dokonce ocenili přistání potleskem. Dle pilota je v Madridu 30°C (asi) a my jen souhlasíme. Bereme batožiny a zkoumáme kudy kam na metro. Nacházíme terminál T2 a po sérii jezdicích chodníků i vstup to metra. V automatu, který má i ovládání v angličtině, si kupujeme lístek za 1,15 € (omezené nikoliv časově, ale vstupem/výstupem z metra) a míříme směr Chamartin, což je druhé madridské nádraží. Zde máme krapet více času, než jsme předpokládali (asi 5 hodin), tak zabíráme lavky. Luc střídavě usíná a já chytám lelky, koukám na španělské slečny a chodím kolem dokola, což není moc funny, páč je to takové menší nádraží. Průběžně kupujeme vodu (citrónová voda 1,25 € - dobrá a velmi osvěžující) a konečně před jedenáctou nasedáme do našeho zarezervovaného kupé (rezervace již z ČR – CK ČD 6€) a ve 23:10 opouštíme Madrid vlakem Estrella směr Algeciras. Jedná se sice o rychlík, ale má jenom čtyři vagony a stává, kde může, takže mu cesta trvá slušných 10-11h. Ze začátku je kupé plné (trojice španělských děcek s máti), kteří o půl jedné vystupují. Máme nakonec kupéčko pro jen sebe, klima jede jako šílená a my usínáme...

31.08.2004 – den druhý

[21:36 – *hotel Volubilis ve Fesu, Luc se sprchuje, tak je klid...:*]

Klima ve vlaku byla opravdu ve formě, ale přežili jsme to a v 8:35 (vlaky zde jezdí opravdu přesně) přijíždíme do Algeciras, přístavního města, odkud se máme v plánu se trajektem přeplavit do Tangeru. Po zkušenosti z vlaku, že rezervačka je povinná (aspoň to tak vypadalo), kupujeme u okýnka rezervé za 6€/osoba na šestnáctého, kdy budeme odjíždět. Luc se mezitím aktivně vrhla na studium místní mapy, s cílem nalézt cestu do přístavu. Zdravíme se s Portugalcem, co se s náma bavil již ve vlaku, a míříme od nádrů doprava a dále, přičemž dle Luc jdeme “určitě dobře“. Mno, po několika stoupáních, klesáních a náhlém úbytku lidu, pojmám přeci jenom podezření, že tak určitě dobře to nebude a s pomocí místních se vracíme a volíme ten správný směr. Tedy od nádrů rovně, zhruba tak 300-500m. Kupujeme lístek za 25,30 € v první kanceláři, co vidíme, páč jak víme z LP, ceny jsou zde stejné. V přístavu operuje relativně dost společností, ale jakási forma kartelu tu opět udržuje ceny stejné:(Kousek dál v nádražní hale (lodním terminálu) nás přivítá nemilá zpráva, že náš trajekt (ten nejbližší – je možno jet jakýmkoliv trajektem, jízdenka není vystavena na konkrétní datum a čas) a několik dalších je delayed (retrasado) z důvodu špatného počasí (mlha). Asi ani trajekty v mlze nejezdí. V odbavovací hale provádíme check-in, dostáváme palubní lístek a čekáme, co na to řekne počasí. Evidentně nic, situace se nemění, tak sedáme a já chvíli kecám s naším Portugalcem z vlaku, dozvídám se, že jezdí na Interrail po celé Evropě už asi měsíc, nyní jede akorát do Tangeru, páč mu končí platnost...celkově je v pohodě. Tak ležíme a čekáme, žádný trajekt nepřijíždí a několik odjezdů bylo zrušeno, až ve dvanáct se zlepšuje počasí, tak se nalodujeme a vyplouváme. Bohužel lodka nemá palubu, tak jsme zavřeni uvnitř, kde je interiér podobný letadlu, i když už dost sešlému. V průběhu plavby je nutné vyplnit přihlašovací kartičku, vystát frontu a dostat razítko. Neuplyne ani 1,5h, když připlouváme do Tangeru. Afrika! Konečně...!

První přivítání smrad...(ale rozhodně ne tak hrozný jak se píše třeba v LP)

Vědomí si všech varování z LP čekáme to nejhorší, leč to se nějak nestalo. Nevím, zda to bylo tím, že jsme vystoupili až skoro poslední nebo jsme měli štěstí, ale vůbec nikdo nás neotravoval, prostě pohoda. Tedy kromě dvou nabídek taxi, ale když to porovnáme například s Istanbulem....:) Měníme první peníze a pěšky se vydáváme směr centrum a dopravní chaos se záměrem dostat se na vlakové nádraží (nikoliv Morora, jak je psáno v průvodci, ale nově zrekonstruované Tanger Ville). Zatím máme docela chaos, co je vlastně petit a grand taxi a co je vlastně taxi obecně, tak jen tak odkoukáváme od ostatních, jak si zastavit taxi apod. Pro jistotu se ještě ptám v jakýchsi informacích, kde mi potvrzují moji domněnku o petit taxi a říkají, že by to mělo stát tak 10-15 Dh. Pokud možno co nejvíce ležerně se snažíme odchytil nějaké to taxi, ale moc nám to nejde, poněvadž jsme si stoupli chytře na místo, kudy projíždějí jen samé plné vozy. Ten správný grif nám zatím schází, tak nějakou dobu máváme jako joja, až se k nám štěstí přikloní a chytáme taxík, blekotám něco ve *smyslu le gare Tanger Morora*, chlapík bystře chápe a sjednáváme cenu na 10 Dh (taxametr zde sice je, ale chlápek ho nepouští). S dobrým pocitem se řítíme tangerskými ulicemi až na nádraží, ale nikoliv Morora, ale Ville, které jen září novotou. Platím, přičemž chlápek na nás zkouší, že 15 Dh! Ale to neví, co vše mám naštudované...dbáme pokynů v LP, kašleme na něj a v klidu odcházíme do klimatizovaných prostor nádražní haly. Vlak nám jede až ve 14:00 místního času (je zde o dvě hodiny více), kupujeme lístky za 80 Dh/osoba a opět se věnujeme naší oblíbené činnosti, a to chytání lelků. Moc jsme jich nechytily.:(Zkouším záchody a jen nerad platím 1Dh, přičemž asi nikdo jiný neplatí, včetně Luc, která ze mě má legraci. Opět zažívám ten pocit všeobecné pozornosti, tak známý již z Turecka, i když v případě této pěkně zahalené slečny to bylo více než příjemné....:) Asi hodinu před odjezdem se začíná pouštět na perón, když při vstupu nám jsou ještě zkontrolovány jízdenky. Vlak je úplně v pohodě, klima hučí a je docela pohodlnější, i když se nakonec docela dost naplňuje. A to včetně našeho kupé, konverzace se spolucestující rodinkou vážně, angličtina s francouzštinou se moc rády nemají,

jediné co zjistíme je, že rodinka jede do Marakéše. Na chvíli si k nám přisedne i silně pofiderní Maročan, který tvrdí, že je z Dánska, a pořád vychvaluje dědinu, kde bydlí, že je to tam real Maroc, no prostě klasický pindy...naštěstí brzo vystupuje. Za 4h přistáváme v Meknés (v Sidi Kacem bylo nutné přestoupit na druhý vlak, který byl také úplně plný, ale i tak nám místní uvolnili místa) a na vlastní pěst se vydáváme hledat hotel Toubkal (70Dh/os,120Dh/2os), zdá se nám ale drahý, tak si bereme taxi (6Dh), s kterým jedeme do mediny, kde máme vyhlídnutý hotel Nouveau. Zde je plno, tak na radu recepčního zkoušíme vedlejší hotel de Meknes, který po chvilkovém váhání bereme. Je to docela kobka s takovým malým okýnečkem za 70 Dh/2os. Mně to docela vyhovuje, přece jenom z Turecka jsem zvyklý, raději se ptám Luc a ta nemá nic proti, což je dobré znamení. Už plně zabydlení vyrazíme do mediny, kde jsou to samé malé uličky plné krámků, lidiček, chaosu, kouře, hluku, koček, smradu – přesně ten můj oblíbený Orient, i když zde v africkém podání. Kupujeme vodu (5Dh) a žlutý meloun, který necháváme v hotelu, a jdeme se mrknout do Ville Nouvelle po něčem na zub. Náhodně vybírám jedno bistro, kde mi okamžitě dávají jídelní lístek (ve francouzštině!), vůbec tomu, co je tam psáno, nerozumím, tak zkusmo vybírám Brochette de Dinde, přičemž již teď z nás má personál docela legraci, která se ještě zvýší, když dorazí šéf a všichni zjistí, že vůbec nevím, co jsem si objednal.:) Šéfk umí malinko English, tak to nějak dáváme dohromady a jen sledujeme co všechno a jak mi připravují. A výsledek? Mega bageta plněná masem, zeleninou, olivami a kupříkladu i rýží, k tomu velký kornout plný hranolek (z brambor!). To celé za pouhých 14Dh. Uondané nožičky a plně žaludky, toť neklamné znamení, že se jde na kutě. Časový posun mi dělá malinko problém, ale únava to řeší...

taxi – jezdí zde dva druhy taxi : petit a grand taxi, mezi kterými je několik podstatných rozdílů: petit je nejčastěji malé auto Fiat, opakem je grand taxi což je v drtivé většině případů starší model Mercedesu. Dále petit má vždy v každém městě svoji vlastní barvu, dle které lze taxi poznat již z dálky, naproti grand je vždy takové pískové (neutrální). Určení: petit pro městskou dopravu na mé vzdálenosti, za ceny velmi přijatelné (používá taxametr nebo je cena pevná, záleží na poctivosti řidiče). Grand taxi má cenu za celý taxík, která se v nejméně ideálním případě rozpočítá mezi 6 (!) cestujícími. Pokud je cestujících méně, musí za chybějící pasažéry doplatit. (to rozhodně nedoporučuji)

medina – staré opevněné město, obvykle začínající bránou. úzké uličky, stovky krámečků, řemeslníky, žebráci, různé jídelny, chaos, plno lidí....

ville nouvelle – nové město s restauracemi, obchody, hotely a bankami. Postavené Francouzy kolem již existujících měst.

01.09.2004 – den třetí

[19:35 v našem pokojíku ve Fesu, oba jsme unavení jako slípky]

V naší kobce je pekelné vedro, tipoval bych kolem 30°C, spím úplně odkryt a budím se docela brzo – je vidět, že časový posun dělá své. Luc spí jako zabitá, tak si беру židli a jdu si číst LP do atria. Po snídani z vlastních zdrojů (já mám salám ->fuuj, už nebrat) razíme směr brána Bab el-Mansour a dále směr mausoleum Muláje Ismaila, které je v těchto ranních hodinách (je kolem deváté) ještě zavřené. Slunce už docela peče. Vydáváme se směr královský palác, což ovšem není moc dobrá volba, jak se záhy ukazuje (nic zde není, do paláce se nedá dostat), tak se vracíme na Place el-Hedim (náměstí) a již dle LP jdeme do medresy (bývalá teologická kolej), která je dosti dobrá (vstup 10Dh). Jsou to vlastně takové malé pokojíčky pro studenty, které jsou kolem takového malého nádvoří. Studenti museli být hodně malých postav, neboť pokojíky by se daly spíše nazvat malinkatými chlívky s mini okýnky. Celkově je to ale moc pěkné. Pokračujeme dále do mediny, míváme stánek s velbloudím masem, kterému vévodí velbloudí hlava (zapomínáme fotit:() a další řeznické stánky, kde je veškeré maso (i kopýtka, nožičky atd.) vystaveno jen tak, všude lítá plno much, mno prostě je to celkově moc chutné...možná pro nějakého útlocitného a zjemnělého Evropana i docela odrazující od jakékoliv konzumace čehokoliv, což ale samozřejmě není náš případ...

Vracíme se na hotel a přemýšlíme co dál, zda nechat batohy na hotelu a vyrazit ven, nebo počkat na recepčního a nechat si batohy u něj. Situaci za nás řeší uklízečky, které chtějí, abychom buďto vypadli a nebo zaplatili další noc. Klasická domluva pomocí universálního jazyku ruce-angličtina-francouzština, po které následuje uschování batohů v kamrlíku v přízemí a lehká hádka o peníze. Babky jedny vyřidušský! Chtějí po nás 7 Dh/batoh, to se nám sice zrovna moc nelíbí, ale nic jiného nám stejně nezbyvá. Jdeme na autobusák, kam dorážíme tak akorát přesně, abychom chytli bus do Muláj Idris. Na autobusáku chaos, naštěstí se nás ujímá nějaký maník a dokonce nám autobus vyhledává, ale tvrdí, že je plný a další jede až za hodinu. Nám se to moc nelíbí, tak se zkusíme zeptat poskoka u autobusu sami a ten nás úplně v poho pouští do busu a dokonce i sedíme. Po cestě nabíráme hafo lidí, šineme se jako s hnojem, takže se do Muláje dostáváme až okolo jedné. (16 km= hodina jízdy). Muláj je jedno z nejposvátnějších míst v Maroku (Muláj Idris byl pravnukem proroka Mohameda a zakladatel první skutečné královské dynastie). Procházíme dosti chaosovým trhem na velmi pěkné náměstíčko a pak s davem směr mauzoleum, kam ovšem nemuslimové nesmějí. Takže jsme se mrkli na závoru (není pěkné se jet podívat tam, kam se nemůžeš jít podívat?:)) a vydali se do okolních uliček, kde se nás ujal místní "guide", a že nám ukáže výhled na nějaké terase. No dobrá, povodil nás po několika uličkách a pak, že máme před sebou 150 schodů a tam to bude...nechce se mi, ale proč si ve vedru nedát stopadesátischodový výšlapek...?...za těch hafo schodů to samozřejmě nestálo, ale výhled to nebyl špatný. Borec by samozřejmě nejraději za doprovod nějaké peníze, ale to se přepočítal, nic mu nedáváme, místo toho ho chválím, že je "good boy", on nasazuje smutný výraz a my raději mažeme pryč. Na náměstí dostávám hlad (Luc ne), je zde plno restauráček, tak do jedné jdeme a já si dávám velký brochette (rozemleté maso upečené na jehle, podobné karbenátku, dané tentokrát do chleba) No, ale hlavně! Poprvé jsme ochutnali vynikající (!) zdejší mátový čaj. Je silně oslazen, sklenka je plná čerstvých listů máty a co je na tom hlavně nejvíce úžasné, že i teplý báječně osvěží i v tom největším vedru (slogan jako z reklamy,že?:)) Celé to stálo 25 Dh. Procházíme trh a rozhodujeme se pro odjezd. Cena je tentokrát 6 Dh, takže předtím nás mistr o pár dirhamů obral. Bus je jinak skoro prázdný, ale kolem nás si posedává skupinka místních mladíků, kteří jsou velice komunikativní, takže s jedním, co umí English kecám, zatímco ostatní se pořád nějak naculují a jeden si fotí Luc svým mobilem. Pohoda a zase klasika – z Česka znají jediné Nedvěda. Následuje bouřlivé loučení, na místním krytém trhu kupujeme broskve a nějaké sladkosti (jako naše zákusky), z hotelu bereme bágly a stopujeme místní světlé petit taxi na nádr. (cca 6 Dh). Potkáváme skupinku německých cestovatelů, které známe již z lodi (Luc se jeden líbí a přeje si, aby jeli také do Fesu), jinak zde máme asi hodinu

času, tak kupujeme lístek za 17 Dh a jen tak posedáváme na nástupišti, kam nás oproti zvyklostem pouští již docela brzo. Kupéčko je plné, cestuje s námi rodinka s malýma děčkama, tak jim dáváme bonbón. Za hodinku jsme v Fesu (půl sedmé) a zase obdivuje velmi pěkné nádraží a vzpomínáme na ČD. Máme zde vyhlídnutý Youth hostel, který kupodivu nacházíme, ale dorms (společné ložnice) jsou only separate, což se Luc moc nelíbí – prý chce být jen se mnou:), tak tedy zkusíme druhý vyhlídnutý, který je zase pro změnu complet (full). Recepční říká, že za rohem hotel Volubilis by měl být volný, tak tam mažeme a má pravdu a jelikož vypadá docela v poho, zůstáváme. (90 Dh/2os) Vybalujeme a jdeme omrknout Ville Nouvelle, kde si chceme dát něco k snědku. Máme chuť na marockou tradiční polévku hariru (snad nejlevnější marocké jídlo – hustá rajčatová polévka s nudlemi, fazolemi a dalšími věcmi s chlebem – prostě levná a dobrá!). Náhodně zkusíme jednu restauračku, pinglík umí anglicky a je sympaták, tak nám vysvětluje nějaké věci, je docela sranda. Na závěr jídla samozřejmě čajík, který je opět moc dobrý. Rozhodujeme se ještě nejít domů, tak jdeme jenom tak nazdařbůh do města. Jdeme přes bulvár, kde je uprostřed pás s trávníkem a palmami, kde plno lokálů jenom tak sedí a kecá – Luc říká, že to zde vypadá jako v Cannes (Luc ty jsi byla v Cannes??) – později zjišťujeme, že to zde postavili Francouzi. Dostáváme nabídku hashe, fotíme se a nakonec jenom tak ležíme a koukáme okolo...pohoda...

02.09.2004 – den čtvrtý

[18:17 hotel el-Salam v Azrou, Luc spí a já přemýšlím zda neaplikovat Endiaron a Imodium...]

Po snídání z domácích zdrojů (zase ten hnusný salám) se vydáváme do mediny. Zde ve Fesu se nacházejí dvě mediny: Fes al-bali a Fes al-jdid, přičemž my máme nejdříve namířeno do al-bali. Vzhledem k tomu, že máme ubytko ve Ville Nouvelle, nezbývá nám nic jiného než hrdinně čapnout průvodce (resp. hlavně mapu v něm) a vydat se kýženým směrem). Rozhodujeme se tedy jít po Ave de Liberté s tím, že dorazíme do mediny odněkud z boku. Plni odhodlání a nezdolného elánu se vydáváme po asi nejrušnější ulici směrem, který si myslíme, že je správný a kde by měla časem následovat odbočka do mediny. Ale ouha, vzdálenosti na mapě v LP docela matou...skoro se mi zdá, že na mapě je chvílemi použito několika měřítek. Přibližně po třech km chůze s pomyšlením, že za zatáčkou už ta odbočka přece musí být a náhlém znatelném úbytku pěšího obyvatelstva, zjišťujeme, že asi skutečně jdeme špatně, respektive jsme úplně mimo a ta první odbočka, kterou jsme míjeli byla skutečně ta správná. No, pár kilometrů po ránu ještě nikoho nezabilo! Rezignovaně chytáme petit taxi (červené) a snažím se řidiči s pomocí mapy vysvětlit, že chceme do mediny – řidič si to ale nějak špatně přebral (pravděpodobně mu byla mapa stejně nesrozumitelná jako nám) a místo toho nás odvezl nazpět do Ville Nouvelle, skoro na stejné místo, odkud jsme vyšli. Tahle sranda nás nakonec stála 7 Dh. Nyní už nekompromisně ukazují taxikářovi medinu a nejslavnější bránu Bab bou Jeloud. Řidič našťastí chápe a my jen stačíme sledovat rychle naskakující taxametru, páč se nám zdá, že zde ve Fesu to běhá nějak rychleji, co se dá dělat, platíme 10 Dh. Po výstupu ještě před bránou na jakémisi náměstíčku se nás ujímají různí otrapové a průvodci, ale celkem v poho je setřásáme (ignorace) a jdeme dále vstříc chaosu mediny. Přidávají se děcka, která chtějí “provázet“, ignorace je stejně jako v předchozím případě, rychle setřásá. Medina ve Fesu je doopravdy veliká! Snažíme se jít po trase v LP, ale brzo se naprosto ztrácíme, tak na trasu kašleme a jen tak chodíme, míjíme stovky maličkatých a velmi stíněných stáneků a obchůdků, které nabízejí snad vše myslitelné i nemyslitelné co lze jenom prodávat. Jenom zíráme a pomalu se šineme, až nějak dorazíme na sūk (=trh) s hennou a k Nejjarinskému muzeu, kde nás stejně jako ostatní bílé turisty odchyťávají nadháněči a vedou směr koželužny. Procházíme skrz kšefty s koberci a koženými výrobky až na terasu, odkud je krásně vidět na samotné koželužny. Nádherné, i když poněkud smradlavé! Kůže se zde barví v obrovských kádích, vypadá to skoro jako za středověku. Pokračujeme dále do mediny, okukujeme různá řemesla, řemeslníci (kovotepci, tkalci, řezbáři apod) v obchůdku vyrábějí a rovnou prodávají své výrobky. Zajímavé je, že např. za šicím strojem lze ve většině případů spatřit muže. Ono přece jenom dělba práce je zde asi trochu jiná, nebo, že by to bylo tím, že muži jsou na šití šikovnější?:) Jak tak bloudíme, ocitáme se, i přes mé přesvědčení, že jsem někde v hloubi mediny, zase na začátku naší trasy u brány Bab bou Jeloud. Po osvěžujícím čajíku jdeme více doprava se mrknout, co se zde nachází zajímavého (nic), cestou dávám(e) bagetu s rybičkami plus velké množství různých přísad, celkově 15 Dh a hodně moc dobré. Kousek od občerstvení vidíme ceduli “Cyber“, která značí internetovou kavárnu, tak toho využíváme (půl hodiny=6Dh) a posíláme nějaké sms a emaily nebohým rodičům, přítelkyním a přátelům, ať vidí, že žijeme, máme se dobře a hurá opět do víru mediny podruhé. Luc se ujímá mapy, chce vidět vše co, je na mapě vyznačeno, což se jí nedaří, ale aspoň se dostáváme k mederse as-Saffarine a Karajúnské měšitě a universitě. Nějaký klučina nás vyvádí skrz prodejnu s koberci na terasu, kde je docela fine výhled na medinu a okolí. Do kobercárny raději nejdeme (majitel nás vítá českým „Vítám Vás“) a zase se touláme nazdarbůh a nasáváme atmosféru, až mě tak bolí nožičky, že si sedám a nikam už nehodlám jít, což se ale vůbec nelíbí Luc, páč má dneska nějak moc energie...nakonec doklopýtám k jakémusi dědulovy, který provozuje kavárnu, kde si poprvé dáváme pravou marockou kávu. Podává se v malých skleněných sklenkách a aby to nepálilo, je k dispozici velmi šikovné držátko z kůže. Káva je to silná, ale jinak moc dobrá a také myslím, že

neslazená – stála 5Dh a docela nás oba dva nakopla! Přes obvyklé velmi chutné stánky z masem (nedovolili mně je vyfotit, že by se báli hygieny?!) a stánky s ovocem a zeleninou se dostáváme až skoro ven z mediny. Je to místo mimo oficiální trasu a je to vidět, je tu plno odpadků, sáčků a smetí – no prostě klasické bordel, který s podvečerním sluncem a afrických chaosem dotváří neopakovatelnou atmosféru. Všímáme si vpravo malého náměstí, které ani není zakresleno v mapě a již na první pohled vypadá dosti divně. Jsou zde samí chlapi a všichni velmi divně koukají a nezvykle se mračí, oba z toho máme dosti divný pocit, tak raději jdeme ven. Zda to byl nějaký černý trh, něco s hazardem, drogami nebo to byla náhoda...kdo ví...?

Vycházíme již úplně z mediny a před námi se vynořuje oslepující moře bílých náhrobků, kterými je poseto protilehlé návrší. Na hřbitov se nesmí (patrně je lepší jej ani nefotit, což Luc netrápí a fotí), tak jdeme vedle na autobusák, kouknout se, jak jezdí spoje do Azrou. Po levé straně jsou hradby, máme za to, že je to židovská čtvrť (medina el-jdid)...což, ale není, je to nemocnice. Poněkud zmateně (částečně zase bloudíme) nalézáme blešák (nad nemocnicí), kde si Luc kupuje svůj vysněný hábit za neuvěřitelných 10 Dh.(!). Zase je zde vidět ta bída, která zde v některých částech panuje, lidé nemající skoro nic, se snaží prodat (někteří vyžebrať) i to málo co mají...sem asi turisté moc nechodí. Blíží se večer a také první příznaky, že budu moci zvolat staré známé „konečně má někdo sračku“, se dostávají. Jsem ale hrdina, takže během cesty v druhé medině dáváme zákusek pravděpodobně z kus-kusu (slané), dále jakousi šíleně sladkou věc vyrobenou pravděpodobně z medu a na závěr pálivé fazole od nějakých týpků piknikujících a nabízejících nám hašiš před palácem Dar el-Makhzen. Úspěšně tedy nacházíme druhou medinu, původní židovskou čtvrť s několika synagogami a zase se ztrácíme. A to tak, že nám místňáci doslova brání jít dále, že už tam nic není, že cesta končí...končí.:(Nezbyvá se než vrátit a uznat, že měli pravdu. Kupujeme pohledy (2Dh/ks) a doslova se procpáváme až před palác, před kterým je úžasně krásný park s palmami, kam se ovšem nesmí, ale nás tam vojáci pouští, ať si to vyfotíme. Unaveni jako psi míříme na hotel, kde se během hodky dáváme do kupy a míříme za naším sympatickým pinglíkem na věcu. Po tradičním bloudění kýžené bistro nalézáme, Tarek mně vysvětluje, co který název jídla znamená. Luc nakonec dává kuřecí tadžín (Tadjine – směs brambor, masa a zeleniny vařená ve speciální keramické nádobě nad ohněm v páře. Je možno plno variací a druhů.) a já jakési párečky s hranolky a studenou rýží. (20Dh+20Dh). Samozřejmě nechybí obligátní čajíky. Hranolky se mi zdají nějaké nemastné a neslané, tak žádám o kečup, načež mi Tarek přináší kečup, hořčici a majonézu. Kečupík je v takové malé butelce, která se musí zmáčknout, pro dosažení kýženého obsahu. O to se tedy vši silou snažím, ale narozdíl od hořčice mi to nějak nejde, z toho usuzuji, že se musí použít hrubší síla....tak mačkám, až závěr povolí a celý obsah láhve vyprskne na stůl, moji košili...prostě všude kolem mě...Luc (ta hlavně!), personál i hosté se mohou smíchy přetrhnout!:)A přitom šlo jenom lehce pootočit uzávěrem...tak propříště...Nicméně jsme se dobře najedli, až přejedli...pokecali a udělali mezinárodní družbu s Tarokem, kterému jsme na památku dali pohled Prahy a email, kdyby měl náhodou ambice vyšperkovat i slovo anglicky psané. Mají to tu asi těžké, Tarek nám vykládal, že se chce dostat do Evropy, že tam je lepší život, že v Maroku nechce zůstat, zde není žádná budoucnost, málo peněz a i slečny jsou v Evropě krásnější...:) Tak si prý chce vzít nějakou Evropanku, aby mohl zůstat...no nevím, ale přeju mu hodně štěstí! Během našeho povídání se rozpršelo, což nás docela překvapilo, přece jenom Afrika a déšť to nejde moc dohromady, naštěstí však brzo přestalo. Tak a spát...v mém břichu probíhá minimálně druhá světová a Luc chce volat svému milému...což jí rozmlouvám....a teď už dobrou noc....

03.09.2004 – den pátý

[20:37- 4.9 v nádražní hale, skoro nic tady nevidím, páč je přítmí. Luc píše také]

Dneska máme v plánu opustit Fes, docela se nám tu líbí, ale nedá se nic dělat, musíme dál. Vstáváme jako normálně, balíme a šineme se směr stanoviště grand taxi, odkud vyjždějí zmíněné vozy do Ifráne a Azrou. Stanoviště taxi se nachází hned vedle autobusáku CTM, takže to máme od hotelu docela kousek. Správný taxík nacházíme také rychle, horší to je, ale s domluvou. Klasická situace, všichni umí francouzsky a nikdy jiný kromě mě anglicky. Dávám řidičovy 50 Dh s tím, že v průvodci je psáno, že by to mělo stát 24 Dh. To mu, ale zjevně vůbec nestačí, prostě vůbec ani jeden nechápeme kolik vlastně chce. Ženská co už sedí v taxíku a umí všehovšudy tak tři slova anglicky, říká něco o 5€, což se nám vůbec nelíbí, tak berem bágly z kufru auta a přemýšlíme co dál. Z blízkého CTM nic nejede, tak se tedy rozhodujeme, že si vezmeme taxík na autobusák, který je u mediny. Stavíme první taxi a s pomocí LP ukazují řidičovy v taxi kam, že to máme namířeno. Řidič dělá, že chápe, ani nezapíná taxametr, vyjíždí a pořad cosi se svým spolujezdcem mluví a mluví a hlavně míří úplně jinam než kam bychom předpokládali, že pojedou. Docela nás to mate, ale necháváme se překvapit, však někam nás nakonec odveze...to někam bylo jakési docela blízké a zapadlé autobusové nádraží, které není ani na mapě v LP. A světe div se...ono to bylo zadarmo!! Věc v Maroku naprosto nevídaná...prostě: "Welcome in Maroko" :) Jsou zde docela fine lidé, v pohodě se dozvídáme, že bus jede ve 13:00 a bude stát 18Dh. Pohoda, kupuji si výborné koláče po 2,5Dh za kus, máme asi dvě hodiny, tak si v čekárně čteme. Potkáváme Itala (resp místní ho k nám navedou, abychom mu řekli co a jak) co cestuje sám, tak s ním chvíli kecáme, takže společně nám to docela rychle uběhne. Bus má malinko zpoždění...přijíždí prastaré Volvo, což nám nevadí, jedeme s místními lidma a to mám rád. Nedá se nic dělat, placení za baťohy se nevyhneme (10Dh/kus), prostě se s tím musí počítat. (Autobus je plný, ale pikolík co prodává lístky to nějak přeskupí, takže sedíme. Ještě naložit velké pytle s čímsi na střechu a můžeme vyrazit. No, žádný expres to není, ale hlavně, že jedeme...cestou je nějaká zácpa (dopravní, bez vnějších příčin, ale to se zde neřeší...prostě se čeká a troubí) a do Azrou přijíždíme asi ve ¼ na 4. Po obligátní počáteční dezorientaci se s pomocí místních dostáváme na malé náměstí, kde jsou levné hotýlky. Zkoušíme Beau Séjour, ale nemají volný pokoj pro dva, tak zkoušíme jiný co je v LP a to es-Salam, vypadá dobře (až moc) a 50Dh se dá přežít, kór když už jsem oba dva docela unavení a nechce se nám nikam dál tahat. Moje břicho zase dělá moc divné věci.:(Jdeme na hariru (3Dh) a obligátní čajík. Vracíme se na pokoj, dávám recepčnímu pasy a chci platit 100Dh, ale on požaduje 120Dh. Považuji to za obvyklou taktiku, kdy nás chce natáhnout, ale bohužel má pravdu, cedulka na dveřích neukazuje 50Dh, ale 60Dh, tak propříště.:(Po chvíli odpočinku vyrážíme ještě do města, ale není mi moc dobře, tak akorát kupujeme hrozny (5Dh), chleběk a mléko (5Dh) a vracíme se. Na náměstí prodávají i šneky, hned bych je ochutnal, ale dneska musím brát přece jenom ohled na svoje břicho. Luc říká, že by si dala...hrdinka. :) Jsme dneska oba hodně unavení, tak jdeme spát kolem desáté.

Azrou je malé (50 000 obyvatel) městečko naprosto klidné a pohodové, kterému vévodí opravdu pěkná a velká mešita. A v tento čas také stovky vlajek, fáborků a portrétů krále. Můžeme se jenom dohadovat co to znamená. Dost často zde vidíme přesuny armády, tak snad kvůli tomu, nebo zde král nějak sám osobně také projížděl. Místní umí docela anglicky...prostě celkově je to zde takové sympatické.

04.09.2004 – den šestý

[13:45 5.9 – poušť Sahara, pekelný vedro a žerou mě mouchy, Luc taky něco sepisuje na vedlejší posteli]

Náplň dnešní dne zní: cedry, opičky a večerní odjezd domů. Vědomi si tohoto faktu a také, že máme, ale opravdu hodně času, necháváme vstávání až na desátou hodinu, kdy balíme věci a za bakšiš (5Dh/batoh) si necháváme batožiny na recepci s tím, že se pro ně tak kolem šestý stavíme. Nejdříve jdeme na autobusák omrknout spoje směr poušť, kupujeme vodu a chleba a vyrážíme za město na stopa. Je to asi jeden kilometr, kdy vyjdeme z města až na křižovatku. Cestou mjíme pěkné berberské kozenky a odvážně zkoušíme štěstí. Zastavuje nám již třetí auto, dodávka vezoucí Coca-colu a úsměvaví kokakoláři nás berou až do Ifránu, které má být dle LP takové “Švýcarsko Maroka“. Tak uvidíme...Opravdu je to tak, spíše bych, ale řekl, že v Ifránu to vůbec nevypadá jako v Maroku. (jakési moc upravené) Město je 1650 m.n.m. a údajně se zde v zimě dá i lyžovat ve středisku Mischliffen. Hlavní atrakcí a také tím čím je asi Iráne nejvíce znám je místní universita pro “horních 10000“, tedy jakési marocké Beverly 90210. Akorát to zde není prý tak zamořené drogami a sexem...no nevím:). Skoro ihned potkáváme skupinky studentů, kteří vypadají jinak a přesně dokreslují ono přízvisko, které se k universitě váže. Zvědavost nám nedá, přece jenom v ČR chodíme také na výšku, tak si to nejdříve míříme na onu slavnou uni, která se nachází na kopečku nad městem. Porovnání láká, ale distingovaná stráž u vchodu nás nepouští dále:(Tak to obracíme směrem k veřejnému koupališti, ale nemáme plavky, takže smůla a bůhví jestli je to vůbec pro holky, neboť přes plot vidíme jen samé družné Maročany. Vůbec Maročané to s Maročankami nějak moc nepečou, prakticky nikde není ke spatření smíšená skupinka kluků a holek dohromady. Tak se dále touláme po okolním parčíku a kolem místního jezera, ve stínu posedávají piknikáři a mě začínají, na rozdíl od Luc, zase bolet nohy...tedy na další plácání zde kašleme a ubíráme se směr Azrou s úmyslem chytit stop na křižovatku k Cedre Gourard. Tento cedr má být nejstarší v Maroku (800 let) a po okolních lesích mají poskakovat berberské opičky. Přibližně třetí auto nás opět zastavuje, jsou to dva mladí kluci, kteří sice english neumějí, ale znají Nedvěda a snad nás i vezou tam kam chceme. Cestu nám zpříjemňují poslechem hudby, a to konkrétně jakousi odnoží marockého hiphopu, což se mi moc nezdá, už proto, že frekvence slova “motherfucker“ přece jenom přesahuje obvyklý marocký průměr. Zprvu to vypadá, že na malou silničku k cedrům neodbočuje jediné auto, ale po cca 15 minutách se na nás přece jenom usměje štěstí a staví nám (dle vzhledu) židovská osádka bílého auta a jsme u cedrů cobydup.:) Hold není cedr jako cedr...obzvláště tenhle....z proklamovaného nejstaršího cedru je dne už spíše nejstarší uschlý cedr, prostě takové bezlisté torzo obklopené stánky pro hloupé turisty. Neváháme a vydáváme se do okolních lesů snažíc se najít nějakou tu opičku. Luc je docela happy, protože konečně uvidí cedry, které jsou k překvapení nás obou listnaté. Hledání opiček nám nějak moc nejde, jedinou opičku, kterou za dlouhou dobu nacházím je, jak jinak, naše milá Lucinka:). V okolí je povícero piknikujících rodinek, tak se inspirujeme. Na zpáteční cestě fotím několik opravdových cedrů a Luc dále hledá opičky...až nachází (více vlevo od parkoviště)...a je jich docela dost. Tak fotíme jako o závod, krmíme je chlebem (asi se to nemá), ale jsou takové milé a jak pěkně skáčou z větve na větev. Je asi půl čtvrté, když se vydáváme po silniče dolů na křižovatku s vírou, že třeba někdo pojedje a vezme nás. Zpočátku to vypadá docela beznadějně, až po chvíli nám zastaví partička pěti (!) berberských kluků, kteří nás k našemu překvapení nabírají, je nás tedy celkem sedm v malém VW Golf. Za zvuků místní hlasité music se řítíme směr Azrou, kluci jsou vysmátí, jeden sedí úplně celý ve okně, přičemž řidič se připoutává, oba se tomu smějeme. Myslím, že ani neměli namířeno do Azru, ale přesto nás berou kam potřebujeme, takže jsme doma dříve než jsem doufali. To ale vede k tomu, že zase najednou nemáme co dělat, Luc si jde koupit kukuřici (2Dh) a jinak jen tak napodobujeme místní...tedy sedíme a koukáme. Kolem šesté jdeme pro batohy na hotel a cestou nazpět se stavujeme v internetové kavárně (6Dh/h). Mají zde sice arabskou klávesnici, ale i tak zde zůstáváme asi hodinu. Na Luc to nějak působí, zdá se celá roztoužená, že ani od

chatu ji odtrhnout nemůžu...následně jde volat...no comment. :) V levné restauraci v blízkosti mešity si dáváme jídlo – Luc brochette (20Dh) a já kuře s hranolkama, rýže, olivy (velká porce a moc dobré!). K tomu všemu nemůže chybět oblíbený mátový čajík.(konvice 4Dh). Zrovna hraje Maroko nějaký fotbal (s kým to nevím, je to arabsky), tak všichni koukají a hlavně ženy vypadají docela zaujatě. Na autobusáku se po poněkud tužší domluvě dozvídám, že do Erfoudu, kam chceme jet se lístky prodávají až v autobuse. Máme docela čas, tak sedáme na lavičky v místním tmavém nádraží a oba sepisujeme deníky a zase jenom já platím za záchod 1Dh, ach jo. Kolem 22:00 jdeme už ven před autobusák, bus stále nikde, tak si všímáme docela zajímavého incidentu. Kousek od nádraží začal nějaký chlápek mlátit (spíše se jen tak strkat) s nějakou ženskou (zda jeho žena(manželka) toť otázka), jak to zaregistruje okolí, tak se většina mužského osazenstva zvedá a jako jeden muž o mnoha stínech se vydávají na místo činu. Vypadá to docela drsně a nejdříve skoro i na to, že si to místní hodlají s agresorem vyřídit po svém. Naštěstí ruka zákona je na místě včas a odvádí oba hříšníky na služebnu, která je shodou okolností v budově autobusáku, kde se jim snaží asi domluvit....bohužel jak to nakonec dopadlo se nedozvídáme.:(Pěkné autobusy odjíždějí jeden za druhým a na nás zbývá ta největší herka značky DAF z roku razdva. Naše tradiční předposlední sedadlo to jistí, ještě zaplatit za bagáž a vyrážíme vstříc Sahaře.

05.09.2004 – den sedmý

[6.9.2004,20:54 hotel el-houda v Tinghiru, Luc mimořádně nespí, jí meloun...]

Den sedmý začíná v autobuse směr Erfoud. Jak už je dobrým zvykem zastavujeme kde se dá a komukoliv, kdo jen trochu mávne. Autobus je docela rachotina, Luc pospává, střídavě opřena o mě nebo o okno, ale spí, což se bohužel o mě moc říkat nedá.:(Kolem půl druhé stavíme v Mideltu a zase se cítím jako v Africe (ne, že bych se jindy necítil...) Nádr je z obou stran ohraničený stánky se vším možným, všude plno kouře od jídla, plno prodavačů čehokoliv co si jen lze představit, mezitím autobusy, plno lidí, hluk, křik, totálně přeplněné (lidmi i věcmi) dodávky...místo silnice jenom hlína a kamenní – prostě to má zde své kouzlo. Na občerstvení (a také abych udělal Luc radost:o) kupuju čtyři jablka a jak jsem tak rozespálý, tak ani nezaznamenávám, že prodavač mi v předtuše výdělků nasadil západáckou cenu 10Dh/kg. Bus se zase docela naplnil, až přeplnil, hnedle jak jsem se rozjeli tak si všichni stojící posedali na zem nebo se co nejvíce sklonili a jakmile jsme projeli kontrolou, tak všichni jako na povel zase povstali. Pravděpodobně v noci se smí jet jenom na sezení. Přejíždíme Atlas a docela to ženeme, silnice moc široká zrovna není, řidič předjíždí jedno auto za druhým a já jen slyším kvílení brzd a chvílemi i pneumatik – zajímavé:.) Jak se blížíme pouštím oblastem, čím dál více se v autobuse otepluje, až zastavujeme na konečné v Errachidia – jsou 04:00 ráno a venku je dle mého nepřesného odhadu tak kolem 25°C. Ihned se kolem nás slétává hafo dohazovačů, kteří nám nabízejí uvěřitelné i neuvěřitelné zájezdy do pouště, naštěstí nás pikolík se nás ujímá a bere nás do vedlejšího autobusu směr Erfoud. Opět solíme 10Dh/batoh a nějakou dobu čekáme než se pohneme kýženým směrem. Místní klučiči snad nikdy nespí, mají takové kárky a jak přijede autobus, ihned k němu běží, aby mohli movitějším spoluobčanům posloužit jako nosiči. Luc, ostatně jak jinak, zase spí, já moc ne, tak koukám na rozednění. V šest stavíme v Erfoudu, ihned se nás ujímají jiní – jak se později ukáže, osudní – dohazovači (i když se představili jako manažeři). Pořád nám něco vykládají a jak jsem ještě rozespálý a moc mi to nemyslí, tak souhlasím, že nás dovezou do pouště, aniž znám cenu a kam to vlastně jedeme. Prostě jsem si to nějak neuvědomil:(a bláhově jsem si myslel, že nás vezou do Merzougy(=známá vesnice v poušti, která je startovním bodem snad všech výletů do pouště), kde nás sice budou chtít nalíftovat do svého hotelu, ale my si už vybereme sami jaký budeme chtít. V LandRoveru už sedí jeden Australan, tak si také sedáme a po cestách, tedy spíše necestách jedeme neznámo kam. Právě až po cestě si uvědomuji, že nás pravděpodobně vezou ke svému hotelu v poušti a nikoliv tam kam bychom rádi. To se vzápětí potvrdilo a my jsme se octili na poušti bez možnosti výběru. Bez možnosti volného rozhodování, tedy přesně situace, které nemám rád. :(V džípu kecáme, docela pohoda, je vidět, že řidič cestu dobře zná, páč po žádné vyjeté cestě nejedeme. Musím uznat, že kluci (celkem tři) v tom opravdu uměli chodit. Co se dá dělat, jsme v hotelu stylu hrad (kashbah – *Auberge Erg Chebbi*), jsme uvedeni dovnitř, obligátní čajík a co dál. Moc možností na výběr nemáme – buď velbloudi na jednu noc, nebo 2h prochajda s velbloudy a nebo jenom nocleh. Přičemž možnost první je jednoznačně preferována, páč jinak by to bylo akorát dosti drahé spaní na terase. (V pokojích se kvůli vedru v noci moc spát nedá). Smlouvání začíná na ceně 400Dh/osoba za variantu noc s velbloudy, to samo nebereme a začíná dohadování, z kterého těžko vyjdeme jako vítězové a kdy je jasné, že laciné to určitě nebude. Masírují mě oba dva zleva i zprava zároveň a nakonec to usmlouváme na 325Dh/os včetně ubytka a cesty zpět. Celkově jsem z toho dost nasranej, páč jsem jim nemusel sednout na lep tak lehce, ale člověk s pořád učí a sbírá nové cestovní zkušenosti. I když stačilo dodržet dvě základní pravidla: znát cenu a místo...no nic jdeme do pokoje, je kolem sedmé a už začíná pěkné vedro.:(Co teď? Zkousím spát, moc to nejde, protože přemítám jak vyjdeme, resp. nevyjdeme s penězi. Náš výlet začíná až v pět odpoledne, takže do té doby máme siestu. Pro ilustraci pouze krátký výsek z pokojného dění onoho dne: Je vedro, je pekelné vedro, zda přes 40°C nebo ne to si tvrdit netroufám, vzduch se ani nehne...je ticho, ležím na posteli, potím se aniž se hnu, mouchy lítají, hodně much, strašně moc much lítá...snažím se je zabít...snažím...jsou rychlejší.

Spím, bdím, ležím, mouchy, vedro, ticho, voda, spánek, duny, vedro, mouchy...Á propos, máme krásný výhled na duny (Erg Chebbi), které v průběhu dne překrásně mění barvu. Ještě musím zmínit naši slavnou karetní bitvu, v které stejně slavně pořád vyhrávám, Luc říká, že má "zavařený" mozek. Hrajeme žolíky a potom sedmu. No asi mi karty na poušti jdou...Luc to nakonec svádí na cosi o štěstí a o lásce...tak nevím...

Po celodenním vyčerpávajícím programu vítáme blížící se pátou hodinu a s ní i naše blížící se velbloudí dobrodružství, na které se oba docela těšíme. Ještě sprcha, abychom velbloudům nesmrděli a tabletka Endiaronu pro "štěstí", Imodium do kapsy, to víte, sračka nikdy nespí...:) Celkem nás na výlet vyráží devět + 3 průvodci. Jede i Australan (Mitchell), kterého jsme potkali už v Erfoudu, chvíli kecáme, ale děsně mele, tak mu chvílema zrovna moc nerozumím. Raději nasazuji vážnou tvář a pekelné soustředění, jelikož žádný velký zájem o trapas stylu pádu z velblouda nemám...dobrá věc se daří a já majestátně sedím na svém camelovy. Nasedání je takové zvláštní, velbloud sedí, já si na něj sedám a poté je to takové dopředu, dozadu, dopředu a dozadu a velbloud je na všech čtyřech. Vyrážíme...Luc je myslím docela nadšená a já také. Jsme rozdělení na jakési trojice, vždy jeden Tuareg (průvodce v typických modrých hábitech) vede karavanu tří velbloudů. Já jsem vyfánsnul takového menšího a jedu pěkně poslední, řídí to zepředu Luc a přede mnou je náš známý Aussie. Duny mají sytě oranžovou barvu, slunce už je skoro za obzorem, pěkné...Můj velbloud je myslím docela šikovný, výstupy mu jsou na jedničku, horší je to při cestě dolů, kdy se také dost boří a já v sedle trocha poskakují...takže je docela dobré se ze začátku držet.:) Jedeme do oázy asi hodinu, zadek docela bolí, i když čekal jsem, že to bude horší. Luc říká, že jí bolí zadek "vepředu"...tak teda nevím jak tam seděla...:) Sedáme na koberečky, průvodci nám přinášejí čajík a začínají kuchtit večeři. Tak kecáme, nejvíce asi s Mitchellem, je v poho, jen by to nemusel tak mlít tu svoji english...cestuje po Africe už 15 týdnů, má totiž letenku one world explorer, takže má v plánu procestovat celý svět...dohromady říká, že bude na cestě neuvěřitelných 20 měsíců...po Maroku míří do Španělska a na October Fest. Jak to tak líčí, všechny ty svoje budoucí zážitky a možnosti, tak jen tiše závidím...ty možnosti a tu svobodu... Dalšími do party je trojice Španělů, zbylá trojka z Francie měla asi jen ten dvojhodinový výlet a pokračovala dále.Dostí rychle se stmívá (je kolem sedmé a již je skoro úplná tma), průvodci přinášejí bubínky, chvílí bubnujeme (i já), ležíme, koukáme na hvězdy, široko daleko nic jiného než jenom písek a hvězdy...nádherná atmosféra (romantika?:) Kolem deváté je konečně Tadjin hotov...je to mega tadžín pro všechny...dobrý jako vždy...jen to maso bylo nějaké tuhé...hody končí melounem. Chystáme se již pomalu ulehnout, když někdo dostane nápad vylézt na nejbližší,dostí vysokou dunu...tadžín v břiše protestuje a moje nožky ještě více. Výstup je opravdu velice namáhavý, jdeme všichni bosky, docela hodně se bořím...hlavně, ze začátku, než zjišťuji, jakým způsobem jít. Není to nic snadného, zvláště když se člověk jedním velkým kromě skoro vůbec neposune dopředu a ještě musí vynaložit velkou energii, aby se vyhrabal z písku. Nakonec všichni vylézáme zhruba do půlky a hlavně španělská trojka sem myslím leze z posledních sil. Vynaložené úsilí, ale rozhodně stojí za to, jen tak ležíme na písku a kocháme se...v dálce pár ojedinelých světýlek, jinak ticho, tma a hvězdy...magicky čistá obloha...nevím jak přesně popsat tento stav a ty pocity a myšlenky, které se mi honily hlavou...klidné, očišťující, mystické...myšlenky odehrávající se mimo hektickou mysl běžného všedního dne...

Usínáme pod palmami...

06.09.2004 – den osmý

[7.9.2004 – 23:23 hotel el-houda, Luc zase spí]

Noc v poušti je prostě úžasná, hlavně ten klid a ticho...nějak napůl sami a napůl díky průvodcům se budíme kolem půl šesté, a to je akorát ideální čas na to abychom vyrazili, protože musíme být na základně docela brzo z důvodu, že potřebuje stihnout svoz do civilizace. Cesta je opět v pohodě, slunce pomalu vylézá, bohužel je trochu zataženo, takže to není úplně ono. Myslím, že např. v Göreme v Turecku byl východ slunce lepší. Po příjezdu dáváme sprchu, balíme zbytek věcí a jako malou satisfakci si přivlastňujeme některé z pohledů co tam mají vystavené (darebáci je mají za 10 Dh!!) Dostáváme snídani, která se skládá z naprosto obyčejného menu: chleba,máslo,džem,káva a omeleta. Snídáme společně s Australanem, který odjíždí také s námi. Říkáme si, zda nezapomněli na těch zbylých 30€, tak děláme mrtvé brouky, ale mají dobrou paměť a tak bez problému platíme. Cesta zpět je nějaká kratší a po pěkné silnici, ale to moc neřešíme a jsme rádi, že jsme rychle na autobusáku. Aussie to má zaplacené už dopředu, ale my údajně ne, tak se chvíli hádám s řidičem a stejně nakonec platím dalších 15Dh/osoba. Kluci zvaní manažeři nám tu cestu ještě trocha přisladili. :) Autobusák má být dle LP nový, ale moc tak nevypadá. Bus do Tinghiru nám jede až 11h. Ale ještě předtím se nás ujímají místní hustleři, že máme jet busem nejdříve do Errachidia a potom dalším do Tinghiru. Nám se to moc nezdá, mám dojem, že bychom si akorát zajeli a ještě platili 2x za bagáž. Aussiemu se to hodí více (jede do Meknése), tak se loučíme. Poprvé u něj vidím uzamykatelný batoh. Celou dobu co jsme přemýšleli jakým způsobem jet, jsme kalkulovali s tím, že jsme automaticky v Erfúdu, až nás čistě náhodou upozorní, že jsme v Rissání. Docela jsme překvapení. Máme asi dvě hodiny čas, jdu se tedy projít do města – zase to vše vypadá úplně jinak než třeba v Azru nebo Fesu, styl staveb a celková architektura je taková věžičkovitá, řekl bych koloniální. Mezitím se na nádrů objevuje skupinka backpackerů, s jedním se dávám do řeči. Zjišťuji, že je z Irska, tak docela dlouho kecáme o všem možném, je mu dobře rozumět, takže dobré. Vykládá jak byl na Slovensku, kde se mu to velmi líbilo, páč je tam hodně levno. Skupinka má namířeno do Fesu, bus jim má jet v 10:00, ale nepřijíždí (!), tak místní kšeftaři zapracovávají a za chvíli se objevuje taxi. Docela dlouho se dohadují o ceně, která se jim moc nelíbí (170 místo 100 Dh je přeci jen rozdíl), ale nakonec stejně vyjíždějí. Náš bus má jet v 11:00,ale objevuje se už o půl, tak kupujeme lístky za 34Dh/ks a platíme obvyklou taxu 10Dh/batoh. Během čekání, dělám dobrý skutek a kupuji za 1Dh docela dobré sušenky u postávajícího klučiny. Autobus má vyjet v celou, ale je sotva $\frac{3}{4}$ a už odjíždíme. Hold i takové jsou marocké autobusy. Za chvíli jsme v Erfúdu, kde strašně dlouho tvrdneme a místní kluk nám chce prodat nějaký berberský šperk a pouštní kámen (Desert Rose), každé za 1€, což nebereme...později zjišťujeme, že to byla chyba, bylo to levné...Ještě se s námi baví nějaký lokál a dává nám vizitku hotelu el-houda v Tinghiru. Jak je zde dobrým zvykem, stavíme na každém rohu a každému, kdo vyvine to úsilí a doplazí se před práh svého domu a mávne...není proto divu, že cca 130 jedeme 4 hodiny. V Tinghiru jsem tedy okolo 15:00. Krajina kolem je docela nudná, nic zde není, a když píšu, že nic, tak opravdu nic. Jenom je viditelné všudypřítomné velké sucho, samé kamení a ani stopa po něčem zeleném. Tinghir je menší městečko, stavíme na náměstí a vybíráme si dva levné hotely. Jdeme na obhlídku, když nás odchytí maník z již zmíněného el-houda hotelu - vypadá docela slušně a i cena je v poho (35Dh/os), takže bereme. Máme hlad, v pokoji je pekelné vedro, tak rychle mažeme na něco k snědku. Ještě zkusím vyměnit peníze (100\$ bankovku), ale v bance mi řeknou, že 1996 series nevyměňují, že mám prostě smůlu.:(Docela mě to překvapuje a je to další, spíše opět negativní zkušenost s americkými dolary. Luc bez problémů mění 40€ a jdeme do blízkého café na něco dobrého. Dost dobře nechápe, jak je možné, že v takové díře jsou ceny 2x větší než např. ve Fesu, ale co naděláme...Luc si dává rajčatový salát (10Dh) a já berberskou omeletu(vajíčka, cibule, koření,olivy apod....dobré) za 15Dh. Po jídle se vydáváme směrem ven z města, mrknout na pravidelný týdenní súk, cestou míváme několik dalších bank, v jedné zkusím štěstí a naprosto

bez problémů měním svoje dolárky. Také se na to divně dívali, ale měli čtečku s UV zářením, takže bez komplikací. Súk nacházíme, ale nic v něm...trh se zde sice konal, ale ráno a teď je skoro večer. Cestou nazpět zastavujeme v "supermarketu" (na naše poměry taková menší samoobsluha) a kupujeme Coca-Colu (6,9Dh). Během chvíle je litrovka prázdná a jsem docela nadšený...po týdnu kdy člověk pije kdejaké záchodové splašky (viz Azrou) je normálně opovrhovaná Cola docela dobrá...myslím, že můžeme z placu fungovat jako reklama místo Beckhama a spol.:) U autobusáku, pokud se tedy vůbec jednomu okénku na jakémisi dvorku dá takhle říkat, se dávám do řeči s místním chlapíkem, kterého se ptám na busy do Varzázátu (je to zde jen arabsky), až se posléze dáme docela do řeči. Provází nás uličkami mediny (zajímavá je ulice mužů a ulice žen – obé jsou vyhraněné zmíněnému pohlaví...Luc se nebojí a do ulice mužů jde s námi) a židovské čtvrti (dostí temné,úzké uličky mezi dosti chudě vypadajícími hliněnými domy). Jak předpokládáme, ve finále nás vede do berberského domu, kde následuje čajík a koberečky...dalo se to čekat. Nic kupovat nehodláme, tak asertivně odmítám. Možná kdyby nebylo výletu na velbloudech, dalo by se o nějakém malém tepichu uvažovat, cena okolo 200Dh by už byla akceptovatelná. Luc dostává pravou berberskou pusu až to mlaskne a každý ještě jakousi marockou masáž - ta spočívá v tom, že nám někde něco na těle zmáčkne, nějak nás chytí, charakteristicky to křupne a tím se tělo uvolní...musím uznat, že to docela funguje. Následuje druhý mlaskanec a mizíme ven z mediny za kámošem našeho průvodce. Sedáme na čajík, kde nás seznamuje se svými známými, se všema si podáváme ruce, prostě můj přítel jen i tvůj přítel. Nás průvodce je Berber jménem Karim, je automechanikem a nyní má ženu v Belgii (co ta dělá to nevíme),chce se za ní příští rok podívat. Přidává se k nám další kámoš, který učitelem, tak toho využívám a ptám se na různé otázky ze školství, jako co se zde učí, zda je škola povinná, od kolik let apod. Začínám si pro dnešek z toho anglického plkání poněkud připitomělý a hlavně unavený, tak se tak kolem půl desáté loučíme. Stačíme ještě koupit žlutý meloun a zjistit, že neteče voda a asi ani nepoteče (všude je sucho) a jdeme spát...teda já chci jít spát, ale Luc jak si dá mátový čaj (dneska jich měla několik), tak je jako divá, pořád vykládá a vykládá...a nedá pokoj...:)

07.09.2004 – den devátý

[21:45 8.9. – Zagora, berberská chýše, není zde skoro nic vidět a je pekelně vedro a dusno. Luc má spavou nemoc...]

Nedá se tomu vyhnout, pohledy čekají...ale ta lenost.:(První dilema: komu jaký pohled?A bude se jim to líbit? Nebude pro ne písek málo?:) A kam dříve? (je mi jasné, že šest pohledů naráz prostě ne). Mezitím, co Luc píše jako divá, já přemítám a výsledek je ten, že Luc má dopsáno a já jsem ještě nezačal.:(Nedá se svítit (kór když je už světlo:o), musím se s tím poprat, vybírám náhodně první tři, chvatně sepisuji a o ½ vyrazíme směr pošta. Tam chvíli postáváme než si nás někdo všimne, kupujeme známky s portrétem – no hádejte koho? za 6Dh a házíme pohledy do schránky, která je z boku pošty.(Pohledy přišli až za cca měsíc) Dneska chceme vyrazit do Todry a na to by se nám nejlépe hodilo grand taxi, ale nějak se nám ho nedaří najít, tak jdeme na náš oblíbený stop. Agilní Lucinka máchá rukama jako divá a stopuje minibus, takže nakonec stejně platíme a to 5 Dh/osoba. Ale aspoň nám zastavuje až u vchodu do soutěsky Todra (Todra Gorge). Soutěska je docela úzká, protéká jí malý potok a skály kolem ční do výše až 300m – je to opravdu nádherné. Chvíli bloumáme, Luc dostává nápad jít trasu popsanou v LP, mně se sice moc nechce, ale souhlasím, tak kupujeme vodu (10Dh) a vyrazíme. Ale už po cca 10-15 minutách to balíme, jdeme po stezce pro oslíky, která vede pořád kamsi nahoru a já mám pouze sandály...Potkáváme pasačku koz a ovcí – je docela zajímavě vystrojená, tak si ji zkouším fotit, za což ona docela nevybíravě požaduje peníze.:(Docela nás to šokuje, kašleme na ni a nic ji nedáváme. Vůbec Todra je hodně turistické místo, potkáváme plno autobusů s prachatýma důchodcem...docela nechutný.:(Na obídek, je dneska místní chlebič a česká paštika...docela dobré, zvláště když se to pojídá na malém skalním převisu na potůčkem...

Soutěsku necháváme za sebou a míříme do palmérií, které by měly vézt až do výchozího bodu dnešního výletu. Míjíme “kaktusovník“ (naše pojmenování pro druh kaktusu s malými plody podobné malým lampiónkům...až doma zjišťují, že zmíněný kaktusovník je ve skutečnosti Opuncie), tak zkoušíme ochutnat, ale plod je chráněn tisíci miniaturních bodlinek, takže z pochutiny moc není, spíše si jen tak zanádáme. Jakýsi místní borec nám tvrdí, že je to jeho...tak nevím zda on má o turistech takové mínění a nebo jsou všichni bílí turisté tak blbí (že mu na to skočí). Procházíme palmovým hájem (datle, fíky, mandle, pomeranče, citróny, broskve apod.) mezi políčky se vším možným, bohužel nic není zralé, tak si můžeme o hladu jen povídat.:(Nějak na nás padá únava (nejdříve na mě a potom na Luc), takže to pro dnešek vzdáváme a v jedné vesnici bereme stopa. Je to tentokrát pick-up, takže se vezeme pěkně na korbě. Sotva přijíždíme, leháme a usínáme...probouzím se kolem sedmé, Luc stále spí, tak se jdu podívat po něčem dobrém. Hledám, až nacházím v jedné zapadlé uličce blízko hotelu naprosto vynikající sendviče za dosti šokující cenu 5Dh (!) Jsou to vlastně místní kulaté, bílé chleby plněné masovo-zeleninovou směsí s přísadami jako olivy, hranolky, pečené lilky. No prostě nehorázná mňamka, o které po příchodu do hotelu referuji Luc, která z toho dostává hlad, takže jdeme na druhé kolo...mooc dobré! To, že nás co chvíli někdo otravuje nebo žebrá to jsme si docela zvykli, člověk se chtě nechtě musí stát vůči těmto věcem imunní, ale zde to bylo jednu chvíli už trochu moc. Malí kluci nejen, že pořád žadonili, ale i do nás různě dloubali, je to nepříjemné, ale nikomu dát nemůžeme, tohle žebrání na turistech určitě nepodporujeme. Když už tak si od někoho něco koupíme, papírové kapesníky sušenky apod. Potom už jen tak chodíme po městě, když nás odchyťává nějaký místní mladík z přilehlé restaurace, a že nás zve na čaj (berber whisky). Váháme, ale nakonec přijímáme, umí trochu anglicky, tak kecáme. Jakmile se dozví, že jsme z Česka, tak se dožaduje slivovice, nebo spíše jakéhokoliv alkoholu. Pořád, že uděláme party, že tu naši skromnou malou plácačku koupí nebo vymění. No dobrá, *promise is promise*, jdeme na hotel pro přeteplalou slivku, ať má chlapec radost.:(Cestou potkáváme Karima ze včerejška, tak mu dáváme taky napít. Sice se tváří jako hrdina, ale myslím, že je to na něj docela hodně silné. Na oplátku nás zve na pravou berberskou diskotéku, Luc se nechce, mně také ne, tak odmítáme. Ještě za tím druhým, který

to chce koupit. Dáváme mu cucnout, ale neprodáváme, zvláště když nám nabízí jenom 25Dh...bud' si myslí, že jsem tak blbý nebo je tak drzej...nevím, tak na něj kašlem a jdeme na hotel, kde už na nás čekají berberští kluci, kteří nás již odpoledne zvali na večerní terasu. I když tuším, že nám budou chtít asi něco prodat, tak jdeme. Opak je pravdou a jsem docela příjemně překvapeni, protože jen tak kecáme...kolem obíhá špek s berberskou medicínkou...prostě pohoda. Co musím velmi ocenit, kluci se snaží mluvit anglicky i mezi sebou a vůbec jsou hodně přátelští. Zkouší na nás různé hádanky (typu slon v lednici) a když to uhadneme tak tomu nemůžou uvěřit, tak vymýšlejí další a další...potom nějaké vtípky...:) Krom Berberů a nás je zde i další cestovatel, Francouz, který cestuje sám a Lucce se líbí... Kolem jedenácté jdeme spát, z důvodu, že ráno vstáváme kolem šesté na autobus do Varzázátu...Luc nařizuje budíka...

08.09.2004 – den desátý

[9.9.2004 07:08 v Zagoře, mouchy lítají jako šílené, vlaštovky mé milované, kde jste?? Jinak je ještě docela snesitelně, kolem 25 stupňů (můj odhad) tak jdu psát, Luc má umyté vlasy, tak leží v chýši a asi přemýšlí...]

Zdá se mi, když zvoní budík, že spím přece jenom nějak moc krátce...a ono opravdu...Luc nařídila mobil(budík) na šestou hodinu evropského času, a to jsou čtyři hodiny místního...stačím akorát poděkovat a zase usínám...

O dvě hodiny později již skutečně vstáváme, v mžiku jsme sbalení a bez snídaně chvátáme na autobusový plácek. Akorát jsme malinko zdrženi našimi berberskými hoteliéry, kteří samozřejmě spí jako zařezaní a hotel je zavřený. Naštěstí šéf spí ve vstupní hale, tak ho nějak probouzíme a platíme za ubytování. Platíme dle původní taxi 140 Dh, ale vrací nám, takže nás nakonec ubytko stálo krásných 30Dh/osoba. To je docela Ok, když uvážím, že skoro celou dobu netekla voda. Ale zda nám chtěl doopravdy dát slevu, nebo byl jenom tak rozespalý, toť otázka...)

Jakmile přicházíme ke stanovišti autobusů, všímají si nás pikolíci a z dálky na nás mávají, ať si pospíšíme, že autobus odjíždí, neváháme a již skoro za jízdy naskakujeme. Autobus má namířeno do Marakéše přes Varzázat, máme tedy chvilku na to rozmyslet se kam pojedeme. Po promyšlení všech alternativ se rozhodujeme jet do Varzázátu s tím, že se tam rozhodneme i podle spojení zda jet do Zagory nebo případně Agadiru. Je to zase asi jen 130km, ale i tak jedeme tradiční 4h...už nás to nijak nepřekvapuje, již dle ceny se dá odhadnout jak dlouho se pojedje, platí přibližně 10Dh rovná se hodina cesty (orientačně). Po příjezdu do Varzázátu se rozhodujeme na základě slušného spojení dnes cestovat ještě do Zagory a až zítra přes noc do Agadiru. Bus nám jede až o půl druhé, tak nastává čas klasické nudy, já si čtu a Luc dělá co asi, milý čtenáři...? No přeci spí, není jí totiž dnes nějak dobře. Dáváme opožděnou snídani, menu se skládá z výborných neplněných koláčů (2-2,5Dh) a takové zajímavé buchty plněné medem za 4Dh. Čas ubíhá pomalu, tak nám aspoň čekání "zpřijemňují" vyřvávající prodavači lístků jednotlivých společností, jejich „Rašidia,Rašidia,Fes,Fes,Fes“ nám ještě dlouho zní v uších. Půldruhá se blíží, tak kupujeme lístky za 35 Dh, platíme 10Dh za batohy a jak už je pěknou marockou tradicí vyhledáváme tu největší rachotinu co zde parkuje, aby nás odvezla směr Zagora. Ale jsme již zvyklí, takže nás to nerozhodí, stejně jako fakt, že bus je opět plný. Ještě, že jsme ti bílí turisté, místní nám tak ihned uvolňují místa, takže pohoda, příjemně se smažíme a teprve až ve $\frac{3}{4}$ vyjíždíme. Projíždíme opět krásnou krajinou, ať se dívám kamkoliv, tak nikde nic není, ani stopa po něčem zeleném, jenom skály a kamení. Ale i tak je to nádherná podívaná! Přejíždíme opět nějaký horský masiv, je to docela zatáčkovitě, takže nezbyvá, než na těchto ne moc širokých silnicích držet řidiči palce a doufat, že brzdy pracují tak jak mají.) Řidič si je toho asi vědom, tak preventivně brzdí motorem, přece jenom 4 křížky na kapotě jsou čtyři křížky... Pikolík rozdává blicí sáčky a asi dva lidí toho využívají, Luc zase spí. A probouzí se akorát při sjezdu do údolí, kdy se otevírá pohled na silnici, která končí a za ní spadený most....opravdu optimistické probuzení...Maročané moudře usoudili, že oprava nemá cenu, takže vybudovali silnici jinde...ale i tak to vypadá dosti zajímavě. Začíná být čím dále větší vedro, neklamné znamení, že přijíždíme do pouštní oblasti...hory konečně ustupují a my vjíždíme do údolí, kde se ráz krajiny mění. Okolo koryta řeky Draá jsou palmové háje, vůbec vypadá to jako u nás les, akorát zde jsou palmy...také vesnice mají zase jiný charakter, jsou to povětšinou hliněné chatrče, které tvoří s ostatními takové celistvé společenství. Bohužel to má nevýhodu, že snad v každé zastavujeme, i několikrát a nabíráme a vyhazujeme vesničany. Opravdu moc nechápu, proč se každý musí nechat dovézt až před barák?:) Po 180km a 4,5 hodinách jsme konečně v Zagoře na místním autobusovém dvorku. Už v autobuse jsme slíbili černouškovy, že půjdeme s ním, že jeho rodina má hotel za 40Dh/os. Jdeme s ním, říkáme si, že když se nám to nebude líbit tak půjdeme jinam. Pro klučička přijel na nádraží tatík, tak se dokonce i vezeme. Zepředu to vypadá jako klasický hotel, ale nás vedou do zahrady, kde nám ukazují takový pěkný skromný domeček, který se

nám moc líbí. Ubytování bereme, nastěhováváme se a skoro současně dáváme pořádnou sprchu, páč aspoň já jsem se už cítil jako chodící kupa hnoje...

Klučina i jeho tatík nás pořád lákají do své "office", moc se nám tam nechce, neboť je jasné, že to budou velbloudi nebo nějaká veteš na prodej, tak se vymlouváme, že jdeme na jídlo. Kluk nám ve městě chytře nadbíhá, už není jiná možnost, tak jdeme. Správná byla možnost druhá – veteš, cetky – následuje čajík a fotečky spokojených výletníků na velbloudech. Když vidí, že to nás nezajímá, vytahují různé šperky, ale celkem suše je stíráme, tak nám dají pokoj a jdeme. Již poněkolkáté chtějí koupit moje hodinky a mobil...naivkové..) Procházíme hlavní bulvár, ale nikde nic pořádné na jídlo, pořád jen samé koberce a kšefty pro turisty. Je dosti velké vedro, pořád na nás někdo pokřikuje a každý se spíše mračí...vůbec je to zde takové nokturno, díky vysoké teplotě (kolem deváté je určitě bezmála třicet stupňů) a takovému zvláštnímu oparu se vše zdá jakoby zamlžené, skryté v dáli a prachu...

A stejně jako v Tinghiru je to zde dvakrát dražší jak ve Fesu, Luc si nakonec dává omeletu za 15Dh a já tadžín s citronem, kuřetem a olivami za 35 Dh (!), plus čajík za 6 Dh(!) Je to zde dražší, takže přichází opět na přetřes otázka peněz...zjišťujeme docela nemilou skutečnost, že prostě s penězma co máme, jen tak nevyjdeme.:(Pokud se nepodaří výběr z mé Visa elektron, bude pravděpodobně následovat ono známé rčení z Pulp Fiction o uších a sračkách:) Na náladě večera to nijak nepřidá, ale brod je ještě daleko, takže zatím žádné stahování kalhot se nekoná...

09.09.2004 – den jedenáctý

[10.9.2004 22:12 *Essaouria, nějaký privát, Luc mimořádně nespí*]

V chýši je vedro, venku je vedro a fouká silný vítr, ale nějak spíme. Toliko meteo pro dnešní noc. Probouzím se kolem šesté a jdu sepisovat bláboly tohoto typu a také zkouším naivně fotit dva pěkné pávy, kteří se tu producírují. Ty dvě potvory to snad tuší, no prostě vždy přesně v ideální okamžik se rozhodnou někam utéct. Tak zase pár fotek zkažených. Nikam nepospícháme, takže teprve až kolem desáté vyrážíme směrem Amezru. Panuje strašně divný počasí, je velký vedro a přitom mlžný opar, takže vzduch je tak jaksi doběla. Cestu si zkracujeme přes vyschlé koryto řeky Draá (naposledy zde tekla voda před třemi lety, kdy byly velké deště), kde potkáváme stádo velbloudů, které se zde hodlá asi pást. Luc neváhá ani okamžik a okamžitě fotí, vypadají opravdu úžasně a v té své výšce i docela vznešeně. Za mostem se na nás nalepují dva místní výtečníci...ne takoví ti normální, které lze setřást ignorací, tihle dva byli nesetřasitelní – žádná z osvědčených taktik nezabírala, dokonce jsme s nimi začali mluvit jenom česky, zkoušel jsem zvýšit hlas, prostě na nás byli pořád nalepeni a pořád něco vykládali. Říkali, že nechťejí žádné peníze (a to je v těchto krajích divné, až podezřelé...), ale chtějí nám zde vše ukázat a pokecat si anglicky. Tak nakonec podléháme a necháváme se provázet židovským mellahem, kde se dodnes vyrábějí stříbrné šperky. Akorát nyní již tuto činnost po Židech vykonávají Berbeři. Vypadá to zde docela drsně, uzounké uličky a vysoké hliněné baráky. Vypadalo to zde tak nějak více opravdověji africky, mnohem více přirozeněji. I když i zde je to o penězích a turistech, zavádějí nás do muzea, kde nám ukazují jak se co vyrábí. Mají zde docela pěknou výstavku všeho možného, ale my nic nekupujeme. Popravdě řečeno, i kdybych měl po kapsách tisíce Dh tak bych moc nenakupoval, ani mně ani Luc, se tyhle mohutné šperky moc nelíbí. Ale jinak je to zde příjemné, nijak na nás nenaléhají, prostě ukážou a když nic nechceme, tak rozloučíme a pohoda. Poté co se vymotáváme z uzounkých uliček, kluci nás směřují do palmérie, kterou se dostaneme nazpět do Zagory. Procházka je to pěkná, všude kolem datlové palmy a ani takové vedro zde nepadá. Abychom se klučíkům trochu zavděčili, tak s nimi děláme společné foto a chvíli si s nimi vykládám. Luc mezitím využívá přebytek energie a snaží se vylézt na palmu, docela jí to jde, i když vyleze jenom asi do půlky, protože se jí roztrhli kalhoty. Jak kluci slíbili, tak i činí a trhájí pro nás datle. Myslím, že stejně jako já i Luc jí čerstvé datle poprvé – jsou docela dobré, ale hrozně moc sladké, takže se jich naráz zrovna moc sníst nedá. Nazpět v Zagoře se chceme již rozloučit, ale kluci nás ještě přemlouvají na návštěvu jejich obchodu. Čas máme, tak proč ne, aspoň bude nějaká legrace. Dostáváme uvítací čajík a začíná předváděčka všeho možného místního sortimentu (šperky, korále, oblečení, turbany apod), dokonce nás oblékají i těch jejich hábitů a turbanů. Naznačujeme jim, že nebude nic kupovat, ale to jim nestačí, tak co takhle něco vyměnit...nejdříve to je něco za něco (to by šlo), ale když dojde na věc, tak to změni na něco za něco + naše peníze, na což samozřejmě nepřistupujeme. Takže škoda, i když zde už bych si myslím docela vybral...Loučíme se a rychle ještě kvačíme k místní slavné ceduli "*Timbuktoo 52 hours*" – ani jeden nevím co znamená, ale stejně se u toho fotíme, páč v průvodci píšou, že je to móoc známé. Jak se tak rozhodujeme jak zapózovat, přijíždí auto s turisty, ani se neobtěžují zvednou zadek, fotí rovnou z auta a odjíždějí...docela hnus, snad takhle neskončíme. Jdeme pro batohy na recepci, trochu se umýt a na autobusový dvorek. Víme sice, že bus má jet v 15:00, ale v těchto krajích člověk nikdy neví, co kdy a jak. Je to divné, ale plno lidí zde hned ví, že jsme z ČR...asi se to rychle rozkřiklo, nebo nám snad tak čouhá sláma z sandálů?) Místní busdvorek je opravdu mimořádně repre...krásně africky humusový...tak sedáme na bágly a pozorujeme místnáky, kteří si dělají legraci z místního blázna. Třetí se blíží, na příjezd nějakého autobusu to moc nevypadá, tak se ptáme nezávisle na sobě několika lidí na bus do Varzázátu a všichni ukazují na zelinkavou herku (náš tajný tip opět vyšel), tak nasedáme a dáváme naše milé batůžky na střešku (opět za 10Dh). V buse je jak v prádelně (dokonce i místní se potí) a ten idiot=šofér opět zastavuje všem líným vesničánům, kterým se nechťelo dojít na busdvorek. Nejdříve si

myslím, že si z nás ožralý (nevídané v Maroku!) pikolík dělá legraci, když tvrdí, že bus nejede tam kam chceme, ale do Agadiru...bohužel nedělá, o hloupý vtip se nejedná, ten bus jede do Agadiru a vyhýbá se Varzázátu. Docela zrada, přemýšlíme co dál...buď rovnou do Agadiru (to zavrhuje, protože bychom tam dorazili někdy vprostřed noci) a nebo s nechat vysadit v půli cesty v městečku Agdz (to bereme), kde si vezmeme taxi nebo zkusíme stop. Hned po výstupu bez problémů nacházíme taxík, který je zatím poloprázdný, takže čekáme na zbylé spolucestující (celkem 6+řidič). Za dvacet minut je auto plné, platíme výběřčím 23Dh/osoba (peníze nevybírá řidič, ale vždy nějaký "boss") a vyrážíme vstříc serpentínám s tradiční vírou v dobrý technický stav vozu a malou ospalost řidiče. :) Ve Varzázátu jsme asi o půl osmé, taxík jede až na své stanoviště, které je hned vedle autobusáku, takže to máme docela pohodlné. Tedy to de facto vyšlo stejně jak finančně tak časově. Vyhlídnutý autobus má jet až ve 22:30, tak sedáme a jdeme sehnat něco k jídlu. Nabídka je slabší, beru tedy zavděk jakousi obyčejnou, ale moc dobrou plackou a Luc nachází stánek s Keftou (pomleté maso,cibule,rajčata,hranolky a to vše ve chlebu) za 15Dh, která je jako obvykle moc dobrá. Dostí hodně divně vypadají stařena si k nám dává jakýsi pytel s hadrama, vůbec nevíme co to má znamenat, ale jakmile se s tím pohne, tak se značně strašně čertit. Ještě se za náma stavuje nějaký lokál, že chce přepsat emailové adresy do notýsku, moc nechápu proč to potřebuje, ale přepisuju mu to...na nádraží ve Varzázátu se dějí samé divné věci, a to není dnes ještě zdaleka vše. Asi i díky nějakému osvícení se jdu zeptat na lístky do Agadiru na náš bus a zjišťuji, že je vyprodáno, naštěstí turisté jsou zde pod dohledem, tak se mě ujímá okamžitě jiný agent, který mi prodává lístky (80Dh) na bus ve 23:00. Babizna co si k nám dala věci se začíná zčistajasna přesouvat na naše místo, rozbaluje si nějaké věci, vypadá to jako by si zde hodlala rozestlat...A jelikož vypadá dosti nepřátelsky a nesympaticky, tak se raději za ohlasu místních (mají z toho docela legraci) přesunujeme jinam. Bába nás vyprovází zlostnými posunků, pliváním a dalšími rozhodně ne mírumilovnými gesty. Vůbec to nechápeme, místní asi také moc, ale mají z toho docela srandu. Asi to mělo souvislost s tím prostorem před modlitebnou, ale to si jen domýšlím, protože jsem se na to chtěl optat, ale jak na potvoru nikdo z přihlížejících neuměl anglicky. Opět se stěhujeme, tentokrát na lavky, kde si k nám přisedá mladík, který chtěl přepsat ty adresy. Babizně se to na zemi asi přestává líbit a stěhuje se nazpět na lavičku a přímo k nám. Vůbec jí nevadí, že lavice je plná, sedící lidi prostě odstrčí. Raději v předtuše problémů se klidíme a přijímáme nabídku čajíku. Bába opět něco zlostně nadává a zase dělá jakási hodně divná gesta (na požádání předvedu!:o)), přičemž mám sto chutí jí na tohle odpovědět vztyčeným prostředníčkem, ale raději se zdržím, přece jenom jsme v cizí zemi a občas jsou zde reakce lidí dosti nevyzpytatelné. Čajík není, tak dáváme kaččo a začíná jedna z nejvíce úžasných multikulturních akcí, co jsem kdy zažil. Azíz hovoří arabsky, berbersky a francouzsky a my česky, anglicky a německy (tedy společný jazyk zde jaksi není), ale přesto snad dvě hodiny kecáme o všem možném!! Avíz kreslí na papír, různě domýšlíme, je to prostě hra o představitosti a jazykovém důvtipu. Mimo jiné si necháváme napsat svá jména v arabštině a berberštině a dozvídáme se spoustu zajímavých věcí, prostě super. Azíz je Tuareg, bydlí někde v blízkosti Merzougy a vlastní 36 velbloudů, které chce vyměnit za Luc. Já na to, že pod 100 nejdu (jsem to ale hrdina), obchod se tedy nekoná a já meškám jedinečnou možnost na zbohatnutí! :) O půl jedenácté jdeme hledat autobus a k mému naprostému zděšení, je to naše noční autobusová mūra, asi 40 let starý DAF, jak jinak, zelenkavé barvy.:(A aby toho nebylo málo, bus je samozřejmě narvaný. Naštěstí místní jsou k cizincům ohleduplní a pouštějí nás sednout na sedadlo hned vedle zadních dveří. Kde je sice plno místa na nohy, ale silně tam z venku fouká a jako vždy každou chvíli někdo nastupuje a vystupuje. Nadávám jako špaček a pevně se rozhoduju, že příště jedem CTM (státní autobusová společnost, nové autobusy) i kdyby trakače padaly. Co je moc to je příliš, vůbec mi nevadí cestovat s normálními lidmi, spíše naopak, ale v noci se chci přece jenom vyspat...

10.09.2004 – den dvanáctý

[22:05 11.9. Savíra, po nákupech unavení, Luc myslím už zase spí, takže já zase píšu...]

Jak cesta začal, tak i pokračuje. Z jedné strany na mě táhne ode dveří, z druhé se na mě tiskne nějaký černoch a aby toho nebylo málo, tak autobus poskakuje jako splašená koza a my s ním. Kolem druhý se uvolňují dvě místa v poslední řadě, takže se stěhujeme. Jinak než z bláta do louže se to charakterizovat nedá, zde je pro změnu pekelný vedro a strašně málo místa na nohy. Snažím se to nějak přežít, to se také s vypětím všech sil daří a již v půl páté ráno přijíždíme na autobusové nádraží Agadír-Inezgán (Inezgán je městečko kousek od Agadiru, kam lze dojet taxíkem. Je také možné vystoupit až v Agadiru, to záleží zda tam bus zajíždí) Na nádrhu to docela žije, kavárny a jídelny jsou plné, mezitím kupa posedávajících a různé bivakujících lidiček, do toho prodavači, autobusy...no prostě klasika. Zjišťujeme, že do Savíry jede bus až v šest, tedy máme 1,5h na to dohodnout se zda zůstaneme den v Agadiru a nebo pojedeme ihned do Savíry. Aby se nám líp rozhodovalo, tak si objednáme čajík (konvice 10Dh – servírováno jako polotovar: konvice s horkou vodou, trsy máty a hrouda cukru) a po konzultaci s LP se rozhodujeme, že pojedeme ihned dál. Narozdíl od Savíry nám nikdo Agadir nedoporučoval a počasí je také dost nic moc. Nevím, který autobus to je, tak se ptáme chlapíka zevlujícího u pokladen a ten nám vypisuje lístky za 50Dh (!). Zdá se to nějak moc, ale nijak neprotestujeme (chyba!) a jako ovečky klusáme za maníkem kamsi dozadu. U busu nás předává klasickému pikolíkovi a ten nás chlápek zde vyměňuje svoje lístky za ty pravé. Takže nás docela šikovně obral.: (Poučení pro příště necht' je, nekupovat lístky u náhodného zevlouna, ale až přímo u autobusu nebo nejlépe až v autobuse). Autobus je poloprázdný, tak každý sedáme jinam a snažíme se usnout. Cesta je nudná, snad kromě berberských kozenek, které nás naprosto dostávají tím, že umí lézt po stromech. Za 4,5h jsme v Savíře a jak se dalo čekat je docela dost chladno, skoro poprchává a fouká vítr. Částečně díky obecné únavě a rozespalosti a také Lucčině dezorientačnímu smyslu docela vydatně bloudíme, chodíme úplně z cesty, poprchává, takže nálada pod bodem mrazu. Nakonec se vracíme na jediný nám známý záchytný bod a s pomocí strážníků konečně nalézáme medínu, kde už je orientace docela snadná. Vydáváme se hledat hotel Smar (nejlevnější doporučený v LP), kde mají bohužel plno, naštěstí nás při cestě zpět odchyťává místní, který nabízí hotel za 150Dh. To samozřejmě odmítáme, tak se chvíli domlouvám s nějakou ženskou, která nás posléze odvádí do svého (asi) bytu, kde nás v jednom z pokojíků ubytovává. Vchod do baráku sice vypadá hrozně, ale jinak to jde, jsme už docela unavení, takže za 120Dh/2osoby bereme. Dáváme sprchu, která je dni stráveném na koženkových sedadlech více než nutná a vyrazíme vstříc medíně a něčemu dobrému na zub. V jedné z bočních uliček nacházíme rybí jídelnu, chvíli jen tak koukáme, až nás pingl vybědne, ať jdeme do horního patra, kam nám posléze přináší dva kusance moc dobré rybky (20Dh), obvyklý rajčatový salát a chlebič. Po jídle jdeme zpět na pokoj, usínáme a teprve až kolem třetí vyrazíme podívat se k Atlantiku. Nejdříve procházíme přístavem, kde se staví a reziví loď a potom prochajda po docela dlouhé písečné pláži. Je docela zima, ale přesto se pár jedinců koupe. Jdeme až na vzdálený cíp pláže, je to docela dálka, nikam nespěcháme, prostě pohoda. Mezitím mi došla sms, že mě vzali na odvolání na magisterský stupeň, tak hnedle po návratu běžím na Internet do kavárny Espace (10Dh/h). Mají zde zatím nejrychlejší připojení, ale opět arabskou (=francouzskou) klávesnici, takže opět píši jako hotentot. Luc zase spí, ale daří se mi ještě vystrnadit ven do večerní mediny. Okukujeme různé krámky a stánečky, prostě vychutnáváme atmosféru mediny. Nejvíce nás ovšem zaujme stánek s vařenými šneky, které skoro bez váhání ochutnáváme. Za 5Dh velká miska, plná malých (a dobrých) šnečků, kteří jsou vařeni v pepřovém nálevu. Dostáváme párátka, kterým se milý šneček nabodne a vytáhne z ulity a sní. Šťáva, která je v ulitě se ještě vypije. Musím říct, že to není špatné, jen je nutno si zvyknout na specifickou chuť a hlavně zapomenout na (v mém případě) dětské závody se šneky a říkanku „Šnečku, šnečku vystrč růžky“, páč tihleti už růžky rozhodně nevystřčí. Asi je to zde bráno jako lahůdka, protože stánek je neustále v obležení. Druhým dnešním hitem jsou hrušky, tak si dvě kupujeme a kupodivu musíme

konstatovat, že chutnají stejně jako české hrušky. Ještě chvíli bloumáme a jdeme do našeho bytečku, kde již agilní bytná ubytovala další dva lidi v druhém pokojíku. Jsou to dvě Australanky Megan s Suzan, tak chvíli kecáme, ale buďto nejsou moc ukecané a nebo mi nerozumí, takže nic moc. Říkají, že dneska potkali český pár, s kterými byli v Marakéši. Já zase, že jsem potkal lidi, s kterými jsme byli na Saħaře. Hold Maroko je malá země...

11.09.2004 – den třináctý

[21:20 12.9. – hotel der Salaam v Ouzoudu, Luc chce jít spat, já ne, tak píšu...]

Probouzím se jako obvykle první, dopisuji deník a také zbylé pohledy (povinnosti jsou povinnosti). Luc se mezitím probírá a vykládá, že se jí zdálo o Bališovy (náš kamarád) a o sexu ve třech – kdo byl třetím aktérem říct nechtěla. Pošta má v sobotu otevřeno jenom do 11:30, tak kvapím s pohledy co to jde. Luc se nechce, tak jdu na poštu sám. Známký asi od posledně nějak podražily, zde mají jenom za 6,5Dh, ale zato pěkně nové s oblíbeným portrétem Mohameda VI. Ale hlavně, připravuji se psychicky na transakci dne, výběr z bankomatu. Pravděpodobně by jsme to nějak přežily i s hotovostí co máme, ale nemohli by jsme nic koupit a ani vodopády by nebyly. Rozhoduji se pro částku 1000Dh a s pevným odhodláním a vírou v moji Visa elektron mířím k Wafabank v medině...zadáвам PIN, zadržuji dech...pin je správný...znovu pravidelně dýchám...je zde nějak moc menu (a přímý výběr jenom 700Dh), tak raději stornuji a jdu zkusit štěstí jinam. Konkrétně Societé General, bankomat chvilenu přemýšlí a bez problémů vyplivuje 1000Dh. Ó díky, moje velkorysá Česká spořitelno...dovča je zachráněna...i když ty poplatky..:((nakonec jenom 120 Kč)

S veselou myslí upaluji na pokoj za Luc a na oslavu kupuji v cukrárně nějaké sladké dobroty. Dneska se přece jenom udělalo trochu líp (tak 25°C a fouká), tak jdeme na pláž s pevným přesvědčením, že se budeme koupat. Cestou dáváme ve stánku oběd, já mega hyper sendvič Kefta(18Dh) a Luc hranolky(5Dh).

Původně jsme dneska měli v plánu navštívit blízkou vesnici Diabat, která byla v 70. letech (poté co zde byl Jimi Hendrix) legendou mezi hippies a místní pláže se staly proslulými koloniemi kuřáků marihuany. Dneska už zde bohužel nic takového není, a dle LP sem jezdí akorát turisté mrknout na Jimiho dům a dát si v něm špeka). Měl by tam jet autobus č.5 od brány Bab Marakech každé dvě hodiny za 4Dh.

Jak jdeme po pláži a bavíme se česky, ozve se za námi „Zdravím“, potkáváme onen český pár, o kterém se zmiňovaly ty dvě Australanky, Štěpánku a Michala. Jsou zde v Savíře už dýl a asi ještě budou. Byli v Šešávenu, kde to prý bylo super (týpek vypadá jako hulič, tak se nedivím) a Fes se jim nelíbil. To nám ano, ale každý má svoje. Sedáme o kousek dále a sbíráme všechnu odvalu potřebnou pro koupání. On ten oceán už z dálky vypadá docela studeně..a co teprve zblízka. Dá to hodně přemáhání...voda to není studená, ale ledová (tíšnovské koupaliště)...nakonec se rozbíhám, čímž rozveselím místní borce a tak minutu si užívám ledové lázně. Následuje Luc a jak ji tak sleduji, je na tom docela podobně. Mám ještě lehké cukání na repete, ale studený vítr mě rychle přesvědčuje o opaku. Kolem čtvrté to balíme, chvíli se koukáme na hennu a rozhodujeme se, že dneska do toho půjdeme. Docela vymrzlí stiháme ještě hariru, vysprechovat a na nákupy. Ale nejdřív naše “tattoo“! Docela se těším, i když vím, jak bude těžké si něco vybrat, ale je to jen na měsíc, tak to není tak zodpovědné. Jdeme do krámků poblíž hradeb, chvíli se bavíme se sličnými tatérkami, pak docela dlouho vybíráme nějaký ten motiv...první jde Luc, která si nechává udělat čínského draka na rameno. Říká, že to trochu pálí. Druhým pánem na holení jsem já, zvolil jsem si kombinaci několika motivů a za místo předloktí. Luc ještě nemá dost, tak si nechává udělat jednoduché (ale moc pěkné) motivy na nárt a prsty u nohou. Asi dvacet minut čekáme, a následně platíme za tuto legraci 150Dh, což v nás opět vzbuzuje pocit, že nás odrbali. Hold každá legrace něco stojí. Pokračujeme na hradby, teď místo racků dřepí hafo lidí, není mně moc jasný proč, když dneska je naprosto zataženo a západ slunce si mohou leda tak představovat.) Začínáme bloumat uličkami a vymýšlet co nakoupit...nejdřívě malou dřevěnou krabičku (180Dh -> 50Dh) a nějaké korále (40Dh/ks -> 20Dh/3ks), v keramickém kšeftu malý tadžínek (40Dh/ks -> 25Dh/ks), Luc velkého velblouda (60Dh -> 20Dh) a já CD Gnaoua 2004 (místní world music fest) za 30Dh (nesmlouván, je to oficiální cena všude). Dostáváme se až do přístavu, kde náhodou potkáváme Itala, kterého známe z Fesu...Maroko je opravdu malá země. :) Je kolem deváté, rozhodujeme se pro jídlo a vítězí nějaká dobrá rybka. Jdeme tedy na rybí trh, kde si chceme nějakou koupit a následně si ji nechat ugrilovat v přílehlé restauraci. Ujímá se

nás perfektně anglicky mluvící borec a hned vysvětluje, co která ryba je – ani jeden z názvů mně moc neříká, tak vybíráme platýze za 40Dh. Obsluha rybku ihned vyčistí, za což máme dát nějaký drobný, mám jen 3Dh, tak to musí stačit. Anglicky mluví perfektně, ale jeho znalost zeměpisu je docela katastrofální, nejdříve přiřadí Česko do Jugoslávie aby nás následně hodil dokonce do Austrálie. :) Rybička se již pěkně peče a číšníci nám nosí na stůl plno mističek s salátem, chilli, limetkami apod. Na závěr samozřejmě rybka, jak úžasně vypadá, tak i chutná. Luc jí jako divá, takže sotva stíhám. Platíme dalších 15 Dh, takže nás to ve finále přišlo na 30 Dh/osoba, takže to vychází jako stejně jako každá jiná normální věc, ale tady je to s zážitkem navíc. Ještě stíháme nakoupit malé velbloudy za 5 Dh/ks (nešlo nikde usmlouvat) a rychle na kutě....mooc uondané nožky....

12.09.2004 – den čtrnáctý

[21:02 13.9 hotel Provence, Luc zase plká a já se dneska bezva spálil]

Ráno kolem osmé balíme, snídáme a vyrážíme na autobusák. Počasí by se opět dalo klasifikovat jako “*shit weather*“, takže ani moc nelitujeme, že odjíždíme, i když mně osobně se tu velmi líbí. Panuje zde taková uvolněná pohodová atmosféra a i když zde je docela dost turistů, tak si Savíra zachovává svojí původní tvář. Na nádrů jsme okolo půl desáté, ale bus který jede v tento čas je již plný, tak kupujeme na 10:30 za 35Dh. Ještě naložíme bágly do autobusu, zabereme dobrá místa uprostřed (konečně budeme tedy sedět někde normálně a ne kdesi vzadu. Místní to také tak dělají, přijdou hodně brzo a kamínkem, lahví nebo novinami “zabookují“ místo pro ostatní) a jdeme se naposledy mrknout do zdejší mediny. Luc má zálusk na popelník a já pořád přemýšlím o takovém pěkném tácu. Vše jsou samozřejmě místní dřevěné výrobky. Luc zapadne do nejbližšího krámku, kam ji posléze následují a usmlouváme popelník + tác za 70Dh z původních asi 200Dh. Klučina odchází rozměnit, a my se rozhodujeme nečestně a nesportovně pomstít za předchozí bezostyšné okrádání od Maročanů a každý si vybíráme ještě po kousku na přilepsenou. Stíháme ještě tak akorát nakoupit hrozny (7Dh/kg) a už rychle opustit studenou a vlhkou Savíru. Je škoda, že jsme tu chytli takové hnusné počasí, páč jinak by zde bylo určitě moc pěkné koupání. S mezizastávkou v jakýchsi Kotěhůlkách jsme v Marakéši okolo druhé a ihned kupujeme u okýnka č.18 lístky do Azilalu za 44Dh/os. Oba jsme docela vyhládlí, tak si kupujeme různé buchty a koláče za 2-3Dh, jíme hrozny a čekáme. Odjezd je v 15:30, tak kolem třetí jdeme na nástupiště č.18 a jak se dalo čekat, autobus je už zase skoro plný, takže naše oblíbená místa v zadních řadách jsou naše. Původní plán byl jet do Azilalu, tam se ubytovat a druhý den podniknout výlet k vodopádům, leč nestalo se tak...stavíme na křižovatce a pikolík nám říká, že tady máme vystoupit, že dále nás dovezou grand taxi. Nějak moc jsme s takovou možností nepočítali, takže jsme lehce nerozhodní, zmatkujeme, když nakonec Luc zavelí, že tedy vystupovat. A jak vystoupíme, zjišťujeme, že asi opět děláme chybu a jsme v situaci, z které není cesty zpět. První grand taxi se akorát naplnilo a my zůstali stát poněkud bezprizorně na křižovatce vystaveni napospas libovůli taxikářů. Krom toho se začíná dosti rychle stmívat. Rozhodujeme se, že nějaký čas počkáme zda se neobjeví náhodou nějakí lidé, tak abychom zaplnili kapacitu taxi a nemuseli doplácet za ostatní. Bohužel s postupujícím šerem je jasné, že nikdo nepřijde a my budeme muset chtě nechtě zaplatit každý asi 25Dh za pouhých 16 Km.:(Ubytování si nás nachází samo a to hotel Der Salaam, terasa 20Dh/osoba. Asi zde ubytovává hodně Čechů, protože majitel hned pozná odkud jsme a zná myslím i pár slovíček česky. Hotel je to dosti nic moc (80Dh/pokoj pro dvě osoby), ale na terase je to jedno, snad jen je potřeba doufat, že v té matraci nejsou nějaké blešky a vešky. Na doporučení jdeme na jídlo do restaurace za rohem a děláme tento den již druhou chybu. Z které plyne ponaučení: „Nikdy nechod’ tam, kam ti doporučuje Maročan“.:) Je to nadnesené, ale v zásadě platí, že za každým doporučením je dohození nás “bohatých“ bílých turistů nějaké známému, nikoliv blaho turistovo. Obírají nás jako slepice (omeleta za 30Dh!), celkově platíme 55Dh. Jo kdybychom se tak poptali na cenu předem...Pingl konečnou cenu zcela evidentně rozepisuje nikoli podle skutečných cen, ale jak se mu to hodí aby to dalo těch 55Dh. Jdeme se ještě mrknout dolů k vodopádům, ale je slyšet akorát hukot vody, vidět toho už moc není, tak se vracíme. Luc jde brzo spát a já se pouštím do psaní zápisků. Přisedá si za mnou chlapík co nás tu ubytoval, a ptá se zda nemám vodku nebo nějaký chlast...docela divná vizitka, že jsme známí jenom díky chlastu..posílám ho pryč, nic nemám a nedám...jdu spát...

13.09.2004 – den patnáctý

[22:22, 14.9 – hotel Provence, já – nachlazen, unaven, ale přesto píšu; Luc – unavena, zdravá a sprchuje se]

Cosí mě lechtá na ruce...přemýšlím, zda to je Luc nebo nee....takhle po ránu?...ještě k tomu leží na opačné straně...tak se na to podíváme...a co nevidíme?...on je to chrobákovitý brouček, takový malý, asi třicentimetrový...poměrně vylekám cukám rukou a jak je to broučisko velké, o to rychleji mizí...raději už nespím a kontroluji zda to nebyl pouze nějaký předvoj.

Vstáváme brzy, balíme, dáváme batohy do místnosti, kterou nám přidělili a vyrážíme na vodopády. Ještě na snídani berberské placky za 5Dh jedna. Na vodopády ještě nesvítí sluce, ale i tak je to nádherná podívaná, voda se tříští v několika pramenech z výšky 110m. Fotíme a nemůžeme se vynadívát. Postupně scházíme až úplně dolů, ještě tu vůbec nikdo není, tak tu panuje takový klid a pohoda. Přes most přecházíme řeku a po různých cestičkách přecházíme menší vodopády a jezírka. Vybíráme si pěkné místečko a začíná obvyklá hra, kdo bude větší hrdina a půjde do vody, neboť voda je opět dosti studená, skoro bych řekl, že se blíží Atlantiku. Nakonec vyhráváme oba, ale vydržíme to tak 6 vteřin, voda se zdá hodně studená, respektive ona se nezdá, ona je! Luc se na druhé koupání moc nechce, ale já jdu, udělalo se totiž už docela teplo, tak už je to ve vodě snesitelné. Luc sbírá odvalu na skok z vodopádu, který je pod námi (3-5m), trošku ji hecují, jdu s foťákem pod vodopád a Luc skutečně skáče – je dobrá! Já s vodou žádný kámoš nejsem, takže neskáči.:(Mezitím dorazili lidé co s námi jeli včera busem (a ujeli na taxíkem) a Luc jim předvádí jak se má skákat...je ve svém živlu. Slunce začíná docela pražit a i když se mažu o stošest, cítím, že se připékám o stosedm. O půl jedné to balíme, protože chceme stihnout bus ve 14:30 z křižovatky a tam se jak známo dostaneme jenom taxíkem. Dostí jsme zanedbali pitný režim (1,5l pro dva na dopoledne), hodně to cítím, tak piji snad litr vody na ex.

Bereme batohy z místnosti, jdeme tam kde jsme včera vystoupili z taxíku a čekáme...nikdenikdo...Luc stopuje...je velký vedro...čekáme...kdosi nám říká, že odtud taxi nejezdí, že musím o 100 metrů dál...tam také nikdo nikde...lehká panika, je po druhé, stále nikdo a platit zase 25Dh nehodláme! Konečně přichází volným tempem jakýsi chlapík a dvě anglicky mluvící slečny. Po menším chaosu s taxi nakonec jedeme za 8Dh/osoba, ale bohužel se zpožděním, nezbyvá tedy nic než doufat, že bus nepojede přesně...což bohužel jel, asi o deset minut jsme jej promeškali, tak opět na křižovatce. Anglické pipky dávají špeka a neřeší to (mají s sebou místního amanta), ale nás to docela štve, páč nemáme špeka a chceme být dneska v Marakéši. Po špeku pipky oznamují, že jedou nazpět a jejich amant mi cosi zhuleně blekotá, že pohoda *and peace in my mind*...no dobrá, *why not* – ale jak se dostaneme do Marakéše? Borec co jel s námi z Ouzoudu, umí malinko anglicky a navrhuje jet za 25Dh do Demnatu a odtud by prý snad něco kolem čtvrté mělo jet. Po chvílce váhání bereme, protože čekat na zázrak v pustině na křižovatce nemá cenu a další bus jede prý až v sedm. Zajímavé je, že na křižovatce je hospoda plná lidí, přičemž nejbližší vesnice je na míle daleko. Renaultí herkou frčíme směr Demnat (asi 50km), když těsně před odbočkou míváme náš autobus, hrdinný řidič na můj povyk obrací káru a za jízdy cosí gestikuluje na řidiče v autobuse. Je dobrej, ale bus je bohužel plný.:(Akorát projíždíme uličkami Demnatu, když v protisměru vidíme náš bus do Marakéše. Snad ještě za jízdy vyskakujeme, řidič divoce gestikuluje, pikolici házou bágly na střechu a už za jízdy naskakujeme do naprosto přečpaného autobusu někdy ze 60.let. No úlet, je zde pekelný vedro, ale lidi se tváří přátelsky, takže pohoda. Hnedle nato se v přední části strhává bitka, všichni tam divoce gestikulují a trochu se strkají. Nevím o co tam jde, ale vypadá to zajímavě. Jelikož byl zapojen i řidič, tak chvíli čekáme až se situace vyjasní a vyrážíme rychlostí blesku (max. 40km/h) vstříc Marakéš. Místní jsou takových menších postav, pro ně je koneckonců tento autobus určen, ale já docela narážím hlavou o strop. Po chvíli pikolík říká cosi nějakým lidem a ti nás pouští sednout. Až se cítím trapně, tady je to úplně jiné, pro cizince (v tomto případě i lidé z jiné části Maroka) je vždy místo. Lidé se přeskupí, žádné mračení, pořád se usmívají a jsou rádi (asi), že nás mohli pustit

sednout. Zastavujeme u každého sloupu a za cca 3h jsme opět v Marakéši. Batůžky dobrodružnou jízdu na střeše přežili a my také...skoro to vypadá, že ta nejlepší jízdy nás čekala až na konec. :) Rozhodujeme se, že půjdeme do mediny na náměstí Djamel El-Fna (sněm mrtvých) pěšky, kupodivu moc nebloudíme a za asi půl hodky tam jsme. V blízkosti náměstí zkusíme různé levné hotýlky, některé jsou plné, jiné zase drahé až nakonec vybíráme hotel Provence za 100Dh/2os. Pokojík je sice malý, ale docela pěkný, teplá sprcha je na chodbě, takže OK! Rychle se ubytováváme, vyplňujeme přihlašovací kartičky a jdeme se najíst na proslulé náměstí El-Fna. První co nás upoutává jsou stánky s pomerančovou šťávou, samy o sobě vypadají pěkně, tak to hned zkusíme a šťávačka je ještě lepší! (0,3l za 2,5Dh!!). Luc odchytává hned u prvního stánku sympatický týpek (nápadně hodně podobný tomu z rybího trhu v Savíře), tak zůstáváme. Já dávám jakousi bezmasou francouzskou směskou (rajče, okurek, lilek, koření) jménem Ratatouville(20Dh) a Luc rybičku jménem Congre (15Dh). Skromně myslím, že dneska jsem si vybral líp. :) S plným žaludkem se jdeme ještě flákat do mediny a jejích úzkých uliček. Klasicky na nás někdo furt volá, ale nereagujeme, až na to, kdy prodavač, poté co na jeho „hello“ neodpovídáme, volá „Mr. Capitalist“! Tím nás dostává, docela se smějeme. A jelikož už jsme zase moc unaveni, tak jdeme spát.

14.9.2004 – den šestnáctý

[20:34 15.9. vlak směr Tanger, Luc sedí (nespí)]

Můj starý známý cestovní stav – hucuji jak piliňáky – rudý jako náčelník Apačů. Spím, ale o to hůře se probouzím...kašel, rýma, bolest hlavy.:(Je ještě docela brzo, tak jdu koupit snídani (pekárna u hotelu Ali) a vychutnávám si klid ranního Marakéše. Ulice jsou prakticky liduprázdné jen všude je plno odpadků. Nejsou zde totiž popelnice, tak lidé vyhodí odpadky na ulici, kde to příslušní sběrači poklízají. Kupuji koláče, jogurty a fotím Kutúbijskou mešitu. Po snídani, opět lehám, protože mi není ale vůbec dobře. Myslím, že to bude mít co dělat s úpalem (úžehem?) a také tím, že jsem pořádně nedoléčil chřipku, než jsme odjžděl. Luc mi děkuje za snídani a také ulehá, i když je zdravá, ale to je u ní normální, je to takový spací tvor.:() Jak už to u nás bývá, nejideálnějším časem pro prochajdu po městě je největší vedro, teda tak kolem 11:00, neváháme a vyrážíme. Máme v plánu vyrazit k súkům (trhy), Luc si kupuje vysněnou bílou halenu s krajkami (130Dh->70Dh). Časem se nějak vychylujeme ze směru, lépe řečeno ztrácíme se a nakonec se velkým obloukem vracíme nazpět na náměstí. Horko a celkový můj stav se mi moc nelíbí, tak se rozdělujeme – já jdu lehnout na hotel a Luc se vydává sama na průzkum. Přichází docela nadšená, byla v mellahu a v paláci El-bahia. Jak to tak bývá, když jde holka sama – maročtí pánové jsou samá ochota a galantnost – jistý pán ji jenom tak provedl celým mellahem, pozval ji domů a ukázal na co slouží všechna ta středověká udělátka (rtěnka,mýdlo, kartáček na zuby). Já se mezitím prospal a vyrazil s vypětím veškeré zbylé energie na něco dobrého, nejdříve obligátní šťávička z pomerančů a potom po delším váhání vybrané grilované kuřecí kousky v bagetě. Stálo to sice 21Dh, ale tradičně vynikající! Jsem opět lazarus, ale Luc mě přemlouvá, tak dávám douche a razíme hledat koželužny. Hledáme a hledáme...bloudíme a bloudíme...bohužel medina je chvílemi nad naše síly, ono v LP je to sice vyznačeno, ale jenom hlavnější ulice, ty maličkaté uličky ne, a to je problém.:(Nakonec rezignujeme a vracíme se na El-Fna, kde se chceme dát v jednom z desítek stánků opět něco dobrého. Konečně zkouším cous-cous, konkrétně s kuřetem za 25Dh + hodně hnusnou místní limošku Poms a Luc pastillu (maso v pikantním listovém těstě 20Dh), která ji, ale vůbec nechutná, takže je z toho nějaká rozmrzelá. Číšníci s ní asi soucítí, tak dostává aspoň čaj zdarma. Mně to naopak dostí chutná, porce je to veliká, tak se docela přejídám. Zase chvíli okukujeme různá představení, která se zde na námku dějí – plno rozličných hudebníků, kejklíři, zaklínači hadů, vypravěči příběhů, kartářky, henna a mnoho dalších. Je to opravdu velmi pestré. Už jsme dlouho nebyli na Internetu, tak v jedné postranní uličce tuto skutečnost za 8Dh/hod napravujeme. Je zde opět arabská klávesnice, ale už jsem docela zvyklý. Potřebuji vyřídít pár emailů ohledně mého zápisu na ME, Luc zase chatuje jako o život a je nervózní, že jí vidím na monitor. Dobře mně sice není ani trochu, ale přesto ještě jdeme na náměstí kochat se jedinečnou atmosférou. U stánku jemuž vévodí velká měděná konvice si dáváme silný skořicový čaj hundža za 1,5Dh (opravdu hodně silný,Luc nechutná), ke kterému patří hnědá dobrota (podobná perníku) jménem tkaút za 2Dh. A zase jdeme spát...

15.09.2004 – den sedmnáctý

[20:40, 16.9 – již v Evropě, Luc šla koupit něco na snídani do vlaku, já si vzal prášek, takže rozumně funguju a mohu psát]

Zdá se, že dneska mi bude líp – frekvence smrkání se zmírnila, což se dá říct i o spánku, který taky za moc nestál. Oba se budíme docela brzo a domlouváme se, že dneska doženeme, tedy hlavně já, co jsem včera zameškal. Již kolem osmé za příjemného ranního chládku vyrazíme předpokládaným směrem k paláci el-badi a Saadským hrobkám. Hrobky nacházíme úplně v pohodě, vede k nim docela jasná směrovka, tak platíme 10Dh (nedostáváme lístek) a jdeme se kouknout co je to zač...no nečekali jsem to, ale je to tak...samé hrobky..) Bylo jich docela dost, ale bez jakýchkoliv popisků nám srozumitelným, takže se lze jen dohadovat, kdo kde odpočívá. Celkově je to tak na 10 minut, bez popisků to bohužel za těch 10Dh moc nestojí. Po hrobkách přichází na řadu el-badi. Nejprve odvážně volíme směr sami, což nemá za následek nic jiného, než že se ztrácíme. Dle lidí totiž jdeme úplně opačným směrem. Postupně se zkusíme ptát asi tří lidí, ale k žádnému velkému výsledku to moc nevede. Ono by to možná vedlo k nějakému výsledku, nebýt jazykové bariéry. Oni máchají rukama, něco nám vysvětlují a my jen odhadujeme, zda myslí odbočit vpravo nebo vlevo. Náhoda, respektive Lucčina všímavost nás nakonec dovede k cíli. V průvodci psali, že na hradbách s oblibou hnízdí čápi, a dle toho také palác nacházíme. Platíme 10Dh (základní vstupné) a docela obdivujeme na obrovskou plochu nádvoří, nyní už zdevastovaného paláce, které se skládá z několika bazénů a pomerančových hájů. Nyní je, bohužel vše již značně zničeno a rozebráno.:(Za nádvořím jsou již jen rozvaliny a spleť podzemních chodbiček...celkově dobré, za těch 10Dh to stojí. Kousek od el-badi je el-bahia, kde už Luc včera byla, tak ji opouštím a mířím na prohlídku. Vstupné je zase 10Dh. Palác je to opravdu pěkný, mozaikami vykládané stropy a stěny, nádvoří, zahrady. Bohužel to mělo jedno velké Ale, a tím byly houfy bílých turistů-zájezdářů -> špekátých (tlustých) důchodců. Všude lezli, pořád něco fotili a děsně mě štváli! Tak jsem to proletěl, udělal pár fotek a padal. Opravdu mi to vadilo, jsou to velké grupy s průvodcem, které luxusní autobus doveze až na místo, kde je vysadí, oni jako stádo vylezou, hromadně všechno nafotí a rychle se naložit nazpět do klimatizovaného autobusu. Snad takhle jednou neskončím...

Nějak mi nefunguje domluvený signál na sraz (prozvánění), ale i tak se v pohodě nalézáme a Luc se mi chlubí, že dostala dárek -> vyměnila bonbóny za údajně stříbrný náramek. Blíží se jedenáctá, tak se zvedáme a míříme do hotelu, kde se musíme odhlásit, abychom neplatili za další noc. Jako obvykle necháváme batohy na recepci. Rozhodujeme se co dál, navrhuji jet na vlakáč pro lístky, Luc schvaluje, tak dle průvodce vyhledáváme stanoviště městské hromadné (*Place de Foucauld*), které je kousek od El-Fna a linkou č.3 (jede tam č.3,8,10,14) za 3Dh jedeme na le gare. Vtipně přejíždíme zastávku a další zastávka je ještě vtipnější asi až za dva km..tak pěkně ťapeme po výpadovce a jsme rádi, že jsme si to teď vyzkoušeli na nečisto, protože večer by to bylo s bágly mnohem horší. Vlakáč vypadá dobře, sice trochu menší, ale i tak připisuje další bod na stranu minusů pro ČD. Neblahé tušení se potvrdilo, 143Dh je jenom pohádka v LP, nyní se platí příplatek za klimu i v noci:(Solíme tedy pěkných 188,5Dh. Prý staré vagóny bez klimy už zrušili před třemi lety. Mno, ještě štěstí, že jsme si ty lístky koupili teď, nevím nevím, co bychom dělali večer na vlakáči s posledními 143 dirhamy...

Jelikož razíme neustále teorii procházek za největšího vedra, jdeme z nádrů pěkně pěšky. Oba jsme dosti unaveni, tak vítáme stinnou zahradu Hibernania, kde dlouho odpočíváme. Zahrady tu mají opravdu krásné a ve většině případů i dobře udržované, všude plno různých keřků, mezi nimi palmy, prostě super. Hlad o sobě dává vědět, tak hned za branami mediny jdeme do první jídelny. Ujímá se nás nějaký chlápek, z kterého se nakonec vyklube host...zvláštní. Luc si dává grand salát (obědová porce za 15Dh) a já takové masové placičky, příloha a salát za 25Dh. Dostáváme ještě čajík, který zde sice nedělají, ale co by pro nás neudělali, takže jej odněkud přinesli. Po jídle máme v plánu jít na náměstí, ale nějak se nám pletou směry, docela bloudíme a velmi slušně si zacházíme. Zase jsem nějak hodně unavený, tak zabírám první

lavku, Luc je tak hodná, že jde pro vodu a po další snad dvě hodiny se bavíme tím, že pozorujeme lidi a komentuje jejich počínání. Prostě taková drbárna po marocku. Zbývá posledních pár hodin v Marakéši, tak vyrážíme do mediny na finální nákupy. Já utracím peníze za tričko (50Dh) a CD (15Dh), Luc kupuje různé tradiční věcičky denní potřeby, které nutně potřebuje každá správná Berberka...:) jako mýdlo, rtěnka, řasenka apod.

Nějaké jídlo, pomerančová šťáva, pohledy a pro batohy na hotel. Přeskládáváme věci, když si k nám sedne strašně pěkné malé kotě, moc se mi líbí, nejraděj bych si ho vzal s sebou a uchránil jo tak potupného osudu v podobě brochette (marocké jídlo), ale nejde to:(, tak se loučíme a běžíme na bus. Tentokrát není poloprázdný ani náhodou, naopak – je úplně přecpáno. Zase platíme 3Dh (fixní částka) a vyjíždíme směr marakéšská dopravní zácpa, doufaje, že z toho budu s těma mega bágly nějak dokážeme vystoupit. Šnek je proti nám formule 1. Jak se tak blížíme naší zastávce, přemýšlíme jak vystoupit...pravděpodobně na nádraží normálně nikdo nevystupuje, tak autobus tuto zastávku míjí...docela nechápe co se děje, což naštěstí neplatí o spolucestujících, kterým je jasné kam míříme a ti začnou bouchat na sklo, my se přidáváme...až autobus konečně zastavujeme a my si můžeme oddechnout....lidé v busu se usmívají, mávají nám, no prostě přátelská marocká pohoda. Na vlakáči máme ještě bezmála dvě hodiny čas, než nás vůbec pustí na perón, tak sedíme a koukáme. Lepší zábava tu moc není, snad vyjma opět zajímavých marockých slečen (líbí se i Lucce:o). Potom už jenom zabrat volné kupé a se spíše hořkým vědomím, že de facto opouštíme Maroko, usnout...

16.09.2004 – den osmnáctý

[jojo už ve sladké domovině]

Cesta bez problémů, až skoro do rána máme kupé pro sebe, kromě poslední hodinky, kdy se k nám bez slova nakvartýroval nějaký týpek, který se zakryl ručníkem a usnul. Obecně zde neexistuje věta: “Je tu volno?“, prostě pokud na sedadle nikdo nesedí a nebo není nějak zarezervované (kamínek, láhev, noviny), je automaticky volné. Zhruba v sedm přijíždíme na nádraží *Tanger-Ville*, je už docela pěkně. Ještě přerovnááme nějaké věci v batozích a domlouváme se, že na Tanger už kašleme a jedeme rovnou na trajekt. Hlavním důvodem není ani tak naše lenost, ale fakt, že dirhamů už máme hodně poskrovnu. Před nádreem nás odchyťávají taxikáři, kteří si snad myslí, že jsme úplně na hlavu padlí, když tvrdí, že nás tam odveze grand taxi a že nic jiného do přístavu nejede:) Jdeme tedy do prvního petit taxi, kde si taxikář dosti drze říká o 15Dh za osobu! Docela se s ním hádám, protože takhle bezostyšně nás okrádat...nakonec, že mu dáme 15Dh za oba. A to v autě už sedí další pasažér, který mu dá také to samé. Řidič lze jak když tiskne, že normálně se platí mnohem více, ale že tuhle cenu dělá jenom pro nás....dokonce nám tvrdí, že v přístavu se lístky neprodávají, že je musíme koupit někde u brány, idiot!:) Bullshit...dáváme mu to co chtěl a kašleme na jeho kecy! Jo kdyby tak mistr zapnul taxametr, to by to bylo hned jiné...:)Bohužel někteří lidé dovedou docela zkazit celkový dojem z Maroka.

Původně jsem si myslel, že lístky se prodávají před přístavem naproti směnárnám, ale tam jsou jenom kanceláře společností. Lístky se prodávají v prvním patře budovy. Tentokrát stál lístek 23,5€ (cesta nazpět je tedy levnější),chlapič nám ukázal kde kotví naše lodička, s tím, že má vyplout v devět. Nejdříve pro razítko na pasovou kontrolu a potom jsme hned šli na loď, která má tentokrát palubu, tak jsme se na ni ihned přemístili. Asi bylo málo lidí (možná trajekty převzali systém od grand taxíků), ale v devět se odjezd nekoná, setrváváme tedy v pohodové nečinnosti (snídaně a meloun jako zákusek) a teprve až kolem desáté vyplouváme. Asi hodinu odvážně setrváváme na horní palubě, kde ale docela silně fouká, takže nakonec vyměkávám první já a přesunuji se o kousek níže, kde už je přece jenom snesitelněji. Loď jede docela pomalu, tak jenom tak smutně koukáme na vzdalující se břehy Afriky a je nám docela líto, že už musíme jet domů. Ve skutečnosti je Afrika vidět z lodi po celou dobu:) Pořád docela fouká, což ideálně maskuje pražící slunce, které mě opět nemilosrdně spaluje...Není co dělat, tak koukáme na moře, v kterém spatřujeme (asi) delfíny...prostě rybky, které skáčou nad hladinu a jsou těm delfínům snad i podobné. Luc má opět velkou radost!:)

Cesta trvá tentokrát o 1h více -> 2,5h, v Algeciras jsme ve 12:30, respektive 14:30 evropského času a náš den má jen 22h.:(Procházíme detektorama a ihned nabíráme směr vlakové nádraží, kde si hodláme nechat zavazadla. Klasická úschovna zde sice není, ale mají zde uzamykatelné skříňky. Stačí si koupit žeton za 3€ a ten vhodit do otvoru u skříňek. “Levné“ a jasné. Slunce spalovává a spalovává až mě spálilo...levá ruka je nějaká nápadně rudá a ještě k tomu mně je zase dosti divně, hlava bolí a mám rýmu, že nevím co s ní. No nějak už to přežiju, tak vzhůru na Gibraltar. Autobus jede ze stanoviště přímo před nádražím, dle jakého jízdního řádu, to těžko říct - nám bylo řečeno, že každou půlhodinu. Bus je lehce poznat podle zelené barvy a označení *La Linea* (hranice Španělska a Gibraltaru). Autobus je to pěkný, jízdné už tak ne – 1,6€, asi jsme po Maroku nějak zmlsaní. Asi za půl hodky jsem na místě, teď už stačí jenom vyjít před autobusák a proslulá “the rock“ je před námi. Prvním překvapením, které nás zde čeká je, že zde je skutečná hranice, nic symbolického jak už je nyní v EU zvykem tu není. Druhé překvapení je důkladná kontrola a to hlavně nás dvou. Asi vypadáme podezřele, naše pasy ještě nemají ten unijní šmrnc, tak si nás bere horlivý celník na povel. Asi i moje chyba (řikal jsem mu, že jsme byli v Maroku etc.) zapříčinila, že nám začali docela důkladně prohledávat zavazadla. (Luce prohledal i penál na tužky a mně komplet příruční taštičku) Nevím snad si ten horlivec představoval, že máme batoh plný hašíše, nevím...ale každopádně to bylo nepříjemné. Prostě jsme pořád v EU ještě jakási druhá

kategorie, možná (určitě) mít oficiální pas EU tak není problém. Buzeraci jsme přežili, tak se vydáváme podívat co je Gibraltar zač. Přistávací dráha, kterou protíná silnice...hmm, dobré. Asi když má přistát nějaký ten čmelák, zavřou se závory jako když jede vlak a čeká se. Fotíme skálu a jdeme dále, všude krámky se suvenýry, kosmetikou, hadrama, cigaretami a alkoholem. Je to zde všechno (cigára, chlast o 50%) skoro neuvěřitelně levné, pravděpodobně bez cla. Gibraltar je jeden velký duty free shop, který je ale např. co se týče potravin, pořádně britsky drahý. Za dvě bagety, trochu salámu, zlevněnou čokoládu Cadbury a burskou pomazánku přes 200 je docela dost. Jinak zde celkem nic moc není, na skálu se nám šplhat nechce, tak se obracíme nazpět. Je to svým způsobem také kulturní šok, z dá se říci rozvojové země hopem do rozvinuté a blyštivé ekonomiky. Ideálně stiháme autobus, který teď jede snad $\frac{3}{4}$ h do Algeciras, kde už nám nezbývá nic zábavnějšího na práci než čekat a čekat. Chvilí s náma čekají i dva čeští tatkově na cestách (evidentně FIPkaři), tak se raději spolu moc česky nebavíme, aby se náhodou nechtěli družit.:o) Estrellu nám přistavují až ani ne hodinu před odjezdem a opět procházíme detektory. Shodou okolností máme stejné kupé jak při cestě do Algeciras, které tentokrát sdílíme s sympatickým mladým párem z JAR. Chvilí kecáme, co kdo a jak a dozvídáme se, že v roce 2010 je v JAR MS ve fotbale, a že je tam sice nebezpečno, ale jinak krásně. Říkají, že to mají s cestováním docela těžké, vždy musí dokládat zajištěné ubytování, hodně peněz, jinak víza nedostanou. Pár (řekl bych na svatební cestě) vystupuje ve dvě ráno v Cordobě a my se pohodlně usazujeme v kupé a spíme...

17.09.2004 – den devatenáctý

[doma]

Přesně v 8:45 dle jízdního řádu jsme na nádraží Madrid-Chamartín, nezdržujeme se a jedeme na letiště (1,15€/os), kde si necháváme v úschovně zavazadla. Funguje to zde podobně jako v Algeciras (je to i levnější - 2,7€), jen s tím rozdílem, že si zapisují pasy a zavazadla opět procházejí detektorem. Jedeme do centra, které má být kolem zastávky Sol. Venku je ještě docela svěže (až nezvykle), tak uprostřed náměstí snídáme buchtu koupenu v Algeciras a vydáváme se do ulic Madridu. Vůbec nevíme kam jdeme, až se dostáváme ke Královskému Paláci, který je docela úchvatný a trochu nám připomíná Pražský hrad. Jdeme dále až do Aténského parku, kde chvíli poleháváme a nakonec se pod dojmem únavy rozhodujeme jít nazpět. Cestou se zastavujeme na trhu, kde kupujeme bagety a broskve. Na náměstí docela dlouho sedíme a pozorujeme jak se zde natáčí nějaký dětský pořad, je to docela legrace a to neumíme ani slovo španělsky. Asi budeme v španělské TV...:)

Zase metrem na letiště, vyzvednout batohy (opět kontrola pasů) a dlouhatánskými chodbami do odbavovací haly. Je to zde vše docela rozsáhlé, odlétá odtud hromada spojů do všech koutů světa. Některé destinace (Aswan) vůbec nevím kde leží. Tak jen tak sedíme, píšeme deníky nebo čteme. Nuda. Teprve kolem čtvrté se na obrazovce objevuje náš let. Máme štísko naše odbavovací přepážka je kousek od nás. Rozpoznáváme první krajany, i když obecně to vypadá, že i v tomto letu bude převaha Španělů. Odbavení začíná, tak se rychle odbavujeme (já mám opět místo u okna, neboť Luc nějak na otázku zda chce *window* nereagovala) a jdeme do přece jenom zajímavějšího celního prostoru. Brouzdáme duty-free shopy a vybíráme si mega čokoládu Nestlé za 4,5€ (po slevě). Asi aby si nemohl každý nakoupit více než je limit, pokladní nejdříve načte letenku a potom teprve potom markuje nákup. Už jenom u naší *gate* čekáme, plkáme a pozorujeme lidi, co jsou zač, kam cestují...V 18:30 máme *boarding time*, tak neváháme...za námi se řadí tři napití strejdové z Česka se značně polointeligentním výrazem a hned jak nás slyší, vše "vtipně" komentují...tak raději zmlkáváme a mizíme. Nechceme s nimi mít nic společného, rozhodně nechci být s takovýma čutalistickýma trotlama házen do jednoho pytle. Tentokrát nejdeme "výcuckou" (Lucčin výraz), ale přijel pro nás autobus, který nás odváží na letištní plochu, kde na nás již čeká Boeing 737-500. Mám místo u okna, ale Luc mě umlouvá, tak ji pro tentokrát pouštím. Letadlo je stejného typu, ale myslím novější model, protože máme více místa na nohy. Letušky tradičně pěkné, tak můžeme letět.:) Za poslední € kupuji bagetu (hnusná, je česká) a pití, stmívá se a ani ne po 2,5h jsme nad Prahou. Hladké přistání a jsme doma. Zima zde asi není tak hrozná, jak jsme se obávali. Na Luc čeká její Mireček, který mě bere až na Hlavní nádraží (Luc pokračuje). Díky. Kupuju noviny, jídlo, pití a bábě v občerstvení překládám, že toho Amika skutečně chtěla okrást a vrátila mu o kilo míň. Tak mu to kilo vrací, tentokrát se jí finta nepovedla a já jen vzpomínám, jak se vydrbávají turisté v Maroku...:) Čím to je, že to nádraží vypadá tak hnusně? No nic, přijíždí Pannonia, vybírám si volné kupé a mířím směr Tišnov. Spát se raději neodvažuji, jsme přece jenom už v Česku.

O půl třetí doma, cestou málem umrzám a to je konec....